

Vlaanderen
is materiaalbewust

HUISHOUDELIJK AFVAL EN GELIJKAARDIG BEDRIJFSAFVAL 2021

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.OVAM.BE

HUISHOUDELIJK AFVAL EN GELIJKAARDIG BEDRIJFSAFVAL 2021

publicatiedatum / 13.12.2022

DOCUMENTBESCHRIJVING

Titel van publicatie:

Huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2021

Verantwoordelijke Uitgever:

OVAM

Wettelijk Depot nummer: /

Trefwoorden:

Inventarisatie, cijfers, huishoudelijk afval, vergelijkbaar bedrijfsafval, gelijkaardig bedrijfsafval, restafval, hergebruik, zwerfvuil, sluikstort

Samenvatting:

Het rapport 'Huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2021' is een opvolgingsrapport van het 'Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval'. Het rapport geeft een overzicht van zowel het huishoudelijke afval ingezameld via het gemeentelijk circuit, als het gelijkaardig bedrijfsafval ingezameld via het privé-circuit. Daarnaast krijgen ook de cijfers rond hergebruik, zwerfvuil en sluikstort een plaats in het rapport.

Aantal bladzijden: 52

Aantal tabellen en figuren: 12 figuren en 9 tabellen

Datum publicatie: 13.12.2022

Prijs:* /

Begeleidingsgroep en/of auteur:

Wim Raes, An Van Pelt, Gust Michiels, Mieke Vervaet, Veroniek Lemahieu, Koen Smeets, Klara Browaey

Contactpersonen:

Wim Raes, Koen Smeets

Andere titels over dit onderwerp:

Huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2020

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:

ovam.vlaanderen.be

* Prijswijzigingen voorbehouden.

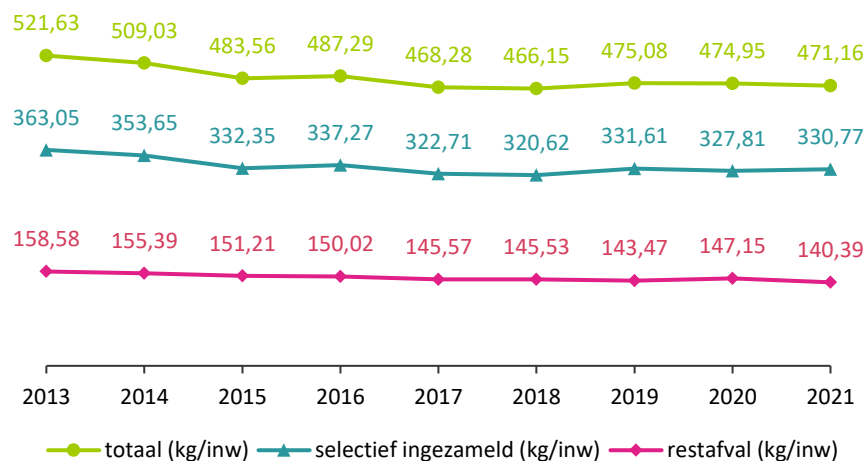
INHOUD

Samenvatting.....	5
1 Inleiding.....	7
2 Situering	7
2.1 Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval	7
2.2 Gebruikte termen	8
2.3 Databronnen	9
3 Totaal huishoudelijk afval	10
3.1 Duurzame consumptie	12
3.2 Verwerkingswijze	13
4 Hergebruik door de erkende kringloopcentra	14
4.1 Erkende kringloopcentra en andere initiatieven	14
4.2 Inzameling van herbruikbare goederen	16
4.3 Producthergebruik en winkelverkoop	18
4.4 Sociale tewerkstelling	21
5 Selectief ingezamelde afvalstoffen	23
5.1 Totaal selectief ingezamelde afvalstoffen	23
5.2 Evolutie per afvaltype	24
6 Restafval.....	28
6.1 Huishoudelijk restafval	28
6.1.1 Totaal huishoudelijk restafval	28
6.1.2 Restafval per gemeente	29
6.1.3 Restafval per intercommunale	32
6.2 Gelijkaardig bedrijfsafval	33
6.3 Zwerfvuil en sluikstorten	35
6.3.1 Netheidsindex	35
6.3.2 Opgescheiden zwerfvuil en sluikstort	36
7 Bijlagen.....	37
7.1 Huishoudelijk afval per fractie voor 2013-2021 in ton voor het vlaams gewest	37
7.2 Huishoudelijk afval per fractie voor 2013-2021 in kg/inwoner voor het vlaams gewest	39
7.3 Huishoudelijk restafval en doelstelling per gemeente voor 2013-2021	41

SAMENVATTING

Dit rapport geeft een overzicht van het huishoudelijk afval ingezameld in Vlaanderen via het gemeentelijk circuit. Daarnaast krijgen ook de cijfers rond hergebruik en zwerfvuil een plaats in het rapport.

De **totale hoeveelheid huishoudelijk afval** is in 2021 gedaald tot 471,2 kg per inwoner. De doelstelling uit het Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardige bedrijfsafvalstoffen¹ om deze hoeveelheid te beperken tot 502 kg per inwoner tegen 2022 is al sinds enkele jaren behaald.

Figuur 1: Evolutie van de hoeveelheid selectief ingezameld afval, restafval en totaal huishoudelijk afval, inclusief het vergelijkbaar bedrijfsafval, in Vlaanderen voor de periode 2013-2021

Van het totaal huishoudelijk afval gaat 68,3% naar een inrichting met het oog op recyclage, compostering of vergisting. Met de nieuwe informatie over **afvalverwerking** uit [MATIS](#) en informatie van de beheersorganismen is de effectieve verwerking van het huishoudelijke afval voor een eerste keer berekend. Op basis van de beschikbare gegevens is 62,6% van het huishoudelijk afval effectief gerecycleerd. De OVAM zal deze berekening de komende jaren verder verfijnen.

¹ OVAM (2016). Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval. OVAM, Mechelen, 150 p. ovam.vlaanderen.be/uitvoeringsplan-huishoudelijk-gelijkaardig-bedrijfsafval

Het **selectief ingezameld huishoudelijk afval** fluctueert door externe factoren, zoals de bouwactiviteit en de weersomstandigheden. In 2021 waren er wel grote verschuivingen binnen de verschillende ingezamelde afvalstoffen. Zo blijft de inzameling van **gft** (+17 kton) verder stijgen door onder andere de invoering van gewichtsdiftar voor het huisvuil en de opstart van gft-inzameling in bijkomende gemeenten. De inzameling van **tuinafval** steeg (+25 kton) door de heropening van de recyclageparken na de coronacrisis. De uitrol van de uitgebreide pmd-inzameling naar alle Vlaamse gemeenten zorgde voor een verdere stijging van het ingezamelde **pmd** (+30 kton). Daartegenover staat een daling van de inzameling van **kunststofafval** (-15 kton). De inzameling van **bouw- en sloopafval** via het gemeentelijke circuit blijft dalen door invoer van gewichtsdiftar, verhoging van de tarieven voor bouw- en sloopafval en verstrengde controle op bedrijfsafval op de recyclageparken. Er werden minder **metalen** (- 4 kton) binnen het gemeentelijk circuit ingezameld, vermoedelijk door de hoge metaalprijzen.

De totale hoeveelheid **restafval van huishoudens** is in 2021 verder gedaald tot 140,39 kg per inwoner. Het Vlaamse streefcijfer uit het Uitvoeringsplan bedraagt 138 kg per inwoner tegen 2022. In 2020 zagen we een sterke stijging van de hoeveelheid restafval, met name van het huisvuil, omwille van de coronacrisis: meer thuiswerk, gebruik van wegwerpproducten (mondmaskers, latex handschoenen, doekjes ...) en tijdelijke sluiting van recyclageparken. In 2021 daalt de hoeveelheid restafval terug door onder andere de uitbreiding van pmd, de invoer van gewichtsdiftar bij de ophaling van huisvuil aan huis en op recyclageparken, aanpassing van tarieven, meer controle op recyclageparken en de opstart van selectieve inzameling van matrassen.

In 2021 is de hoeveelheid **bedrijfsrestafval** verder gedaald tot 871.967 ton. Volgens het Uitvoeringsplan moet het bedrijfsrestafval met 15% dalen ten opzichte van 2013 tegen 2022, rekening houdend met de tewerkstelling in Vlaanderen. Gecorrigeerd voor de tewerkstelling, is er in 2021 daling van het bedrijfsrestafval met 5,2% in 2021 ten opzichte van 2013.

Het Uitvoeringsplan stelt een doelstelling voorop van 7 kg effectief **hergebruik** (via kringloopcentra) per inwoner tegen 2022 en een hergebruikpercentage (verhouding tussen hergebruikt en ingezameld) van gemiddeld 50% voor alle goederen. Het effectief hergebruik door de erkende kringloopcentra steeg in 2021 naar 38.737 ton of 5,8 kg per inwoner. Het hergebruikpercentage bedroeg in 2021 46%.

Het Uitvoeringsplan stelt als doelstelling voorop dat de totale hoeveelheid **zwerfvuil** op de grond in 2022 met 20 gewichtsprocent is gedaald t.o.v. 2015. De totale hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil voor Vlaanderen is in 2021 met bijna 20% gedaald tegenover 2019. De daling t.o.v. 2015 bedroeg echter slechts 11% en is dus onvoldoende om de doelstelling te halen.

De Vlaamse **Netheidsindex** is een weergave van de netheid in Vlaanderen op basis van aantal stuks zwerfvuil, de hoeveelheid sluikestort en externe factoren zoals graffiti en vandalisme. De totale netheidsindex van 2021 blijft nagenoeg gelijk ten opzichte van het referentiejaar 2014. Enkel de doelplaats autosnelwegparkings scoort in 2021 nog significant slechter dan 2014. Afvalverzamel punten en stopplaatsen van openbaar vervoer scoren niet beter dan in 2014 en behalen dus ook niet de vooropgestelde 10% stijging. Voor de overige doelplaatsen wordt de doelstelling wel behaald en wordt geen verslechtering opgetekend. Centrumstraten en hoofdstructuurwegen vertonen zelfs een significante verbetering.

1 INLEIDING

Dit rapport geeft een overzicht van zowel het huishoudelijke afval ingezameld via het gemeentelijk circuit, als het gelijkaardig bedrijfsafval ingezameld via het privé-circuit. Daarnaast krijgen ook de cijfers rond hergebruik en zwerfvuil een plaats in het rapport. De cijfers in dit rapport hebben betrekking tot het jaar 2021.

Op 16 september 2016 keurde de Vlaamse Regering het Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen en gelijkaardige bedrijfsafvalstoffen² definitief goed. Eind 2022 is het Uitvoeringsplan dus meer dan 6 jaar van kracht. In het Uitvoeringsplan zijn een aantal indicatoren opgenomen waarmee de doelstellingen tegen 2022 worden geëvalueerd. Deze indicatoren worden in dit rapport opgevolgd.

De meeste cijfers in dit rapport komen uit MATIS, een nieuw informatiesysteem voor afval en materialen. De OVAM steekt momenteel werk in de verdere ontwikkeling van MATIS. Meer informatie over MATIS vindt u op de OVAM-website: ovam.vlaanderen.be/matis.

2 SITUERING

2.1 UITVOERINGSPLAN HUISHOUDELIJK AFVAL EN GELIJKAARDIG BEDRIJFSAFVAL

Het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval vormt het kader voor het uitwerken van het lokale afval- en materialenbeleid in de periode van 2016 tot en met 2022 voor het huishoudelijk afval, alsook het gelijkaardig bedrijfsafval.

Met het Uitvoeringsplan wordt ingezet op maatwerk, zowel naar de burgers als naar de lokale besturen toe. Daarom stapt het Uitvoeringsplan af van één restafvaldoelstelling voor alle lokale besturen in Vlaanderen. De restafvaldoelstellingen zijn geformuleerd per type van gemeente op basis van de indeling van Belfius. Het plan richt zich op negen restafvaldoelstellingen, verdeeld over zestien clusters van gemeenten die op sociaaleconomisch vlak vergelijkbaar zijn. Afhankelijk van de cluster waartoe het lokale bestuur behoort, worden andere doelstellingen opgelegd voor de productie van restafval.

Elke gemeente mag in 2022 maximaal de hoeveelheid restafval produceren die is toegekend aan de Belfius-cluster waaronder de gemeente valt. Gemeenten die bij het begin van de planperiode de doelstelling voor hun cluster al bereikten, moeten hun resultaten behouden of verbeteren tijdens de planperiode.

² OVAM (2016). Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval. OVAM, Mechelen, 150 p. ovam.vlaanderen.be/uitvoeringsplan-huishoudelijk-gelijkaardig-bedrijfsafval

In dit rapport zijn de nieuwe clusterdoelstellingen opgenomen volgens de Belfius-indeling van gemeenten van 2018. De vorige Belfius-indeling dateert van 2007. Tien jaar later zijn de gemeenten aanzienlijk veranderd. Daarom heeft Belfius zijn typologie van de gemeenten geactualiseerd. Op 14 maart 2018 werd deze nieuwe indeling bekend gemaakt. Het Uitvoeringsplan stelde dat het effect van de actualisatie op de doelstellingen van de gemeenten bekeken moest worden. De actualisatie heeft een aanzienlijke impact zowel op de cluster, waarin gemeenten terecht komen, als op de doelstelling voor een groot aantal gemeenten. Daarom heeft de OVAM in het najaar van 2018 een planaanpassing voorgesteld. Zie paragraaf 6.1.2 - Restafval per gemeente.

2.2 GEBRUIKTE TERMEN

Met dit rapport brengen we de ingezamelde hoeveelheden huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval in beeld. Voor de duidelijkheid lichten we hierbij toe wat onder deze termen wordt meegenomen.

- Het **huishoudelijk afval** is al het afval dat ingezameld wordt door, in opdracht van of in samenwerking met de gemeenten. Dit is zowel het afval afkomstig van huishoudens, als het vergelijkbaar afval van bedrijven.
- Het **vergelijkbaar bedrijfsafval** is bedrijfsafval dat vergelijkbaar is met huishoudelijk afval naar aard, samenstelling én hoeveelheid. Dit wordt ofwel ingezameld door de gemeenten, samen met het huishoudelijk afval, ofwel door privaatrechtelijke inzamelaars. In dit rapport bedoelen we met het vergelijkbaar bedrijfsafval enkel het deel dat door gemeenten ingezameld wordt.
Tot en met 2015 konden de gemeenten de hoeveelheid vergelijkbaar bedrijfsafval, die ze via hun kanalen inzamelden, afsplitsen van het huishoudelijk afval. Het vergelijkbaar bedrijfsafval werd in de vorige planperiode niet opgenomen als huishoudelijk afval en niet mee in rekening genomen voor de restafvaldoelstelling. In de huidige planperiode wordt het vergelijkbaar bedrijfsafval dat ingezameld is door gemeenten, niet meer afgesplitst en wel meegeteld als huishoudelijk afval.
- Het **gelijkaardig bedrijfsafval** is het afval afkomstig van bedrijven dat naar aard en samenstelling gelijkaardig is aan het huishoudelijk afval, maar in grotere hoeveelheden vrijkomt. Het gelijkaardig bedrijfsafval wordt in principe ingezameld door privaatrechtelijke operatoren (het privé-inzamelcircuit voor afval).

2.3 DATABRONNEN

Tot 2020 verzamelde de OVAM via de Online Afvalstoffen Enquête jaarlijks kwantitatieve en kwalitatieve informatie over de inzameling van huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval in Vlaanderen. Sinds 2021 vervangt MATIS het cijfergedeelte van de Online Afvalstoffen Enquête. Gemeenten, intercommunales, beheersorganismen en privé-inzamelaars nemen hieraan deel en geven zo een volledig beeld van de situatie in het voorbije kalenderjaar. De bevraging levert de cijfergegevens over huishoudelijke afvalstoffen en enkele kwalitatieve gegevens met betrekking tot het gemeentelijk afvalbeleid. Deze gegevens vormen de basis voor dit rapport.

Om de doelstelling voor het bedrijfsrestafval te kunnen monitoren zijn ook gegevens nodig over de hoeveelheid gelijkaardig bedrijfsafval. Voor het jaar 2013 en 2015 bepaalde Recydata³ in opdracht van de OVAM deze hoeveelheden. Sinds 2017 rapporteert Valipac⁴ de hoeveelheid gelijkaardig bedrijfsafval aan de OVAM.

Andere databronnen gebruikt in dit rapport zijn:

- Jaarrapporten van de beheersorganismen Recupel, Bebat, Fost Plus en Recytyre;
- Resultaten van de pmd-sortering van Fost Plus;
- Cijfers over de inzameling van huishoudelijke geneesmiddelen door de apothekers van de Algemene Vereniging van de Geneesmiddelenindustrie;
- Rapportering door de kringloopsector aan de OVAM;
- Studies over de hoeveelheden en kostprijs van zwerfvuil en van sluikstorten;
- De Vlaamse Netheidsindex, een maat voor de netheid van Vlaanderen.

³ Recydata (2015). Monitoren van de doelstelling om 15% minder restafval te produceren in Vlaanderen. Afvalstoffenproductie van 2013 in Vlaanderen. Recydata (2017). Monitoren van de doelstelling om 15% minder restafval te produceren in Vlaanderen - Inschatting van de afvalstoffenproductie in Vlaanderen in 2015. In opdracht van de OVAM, Mechelen.

⁴ Valipac (2019). Monitoring productie bedrijfsrestafval in 2017. Valipac (2020). Monitoring van productie van bedrijfsafval in 2019. Valipac (2021). Monitoring van productie van bedrijfsafval in 2020. Valipac (2022). Monitoring van productie van bedrijfsafval in 2021. In opdracht van de OVAM, Mechelen.

3 TOTAAL HUISHOUDELIJK AFVAL

De evolutie van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval in Vlaanderen is weergegeven in figuur 2. Dit is de hoeveelheid huishoudelijk afval opgehaald door of in opdracht van gemeenten. Deze evolutie is een indicator voor de preventie van huishoudelijk afval. Uiteraard spelen ook andere zaken een rol in de evolutie van de ingezamelde hoeveelheid huishoudelijk afval.

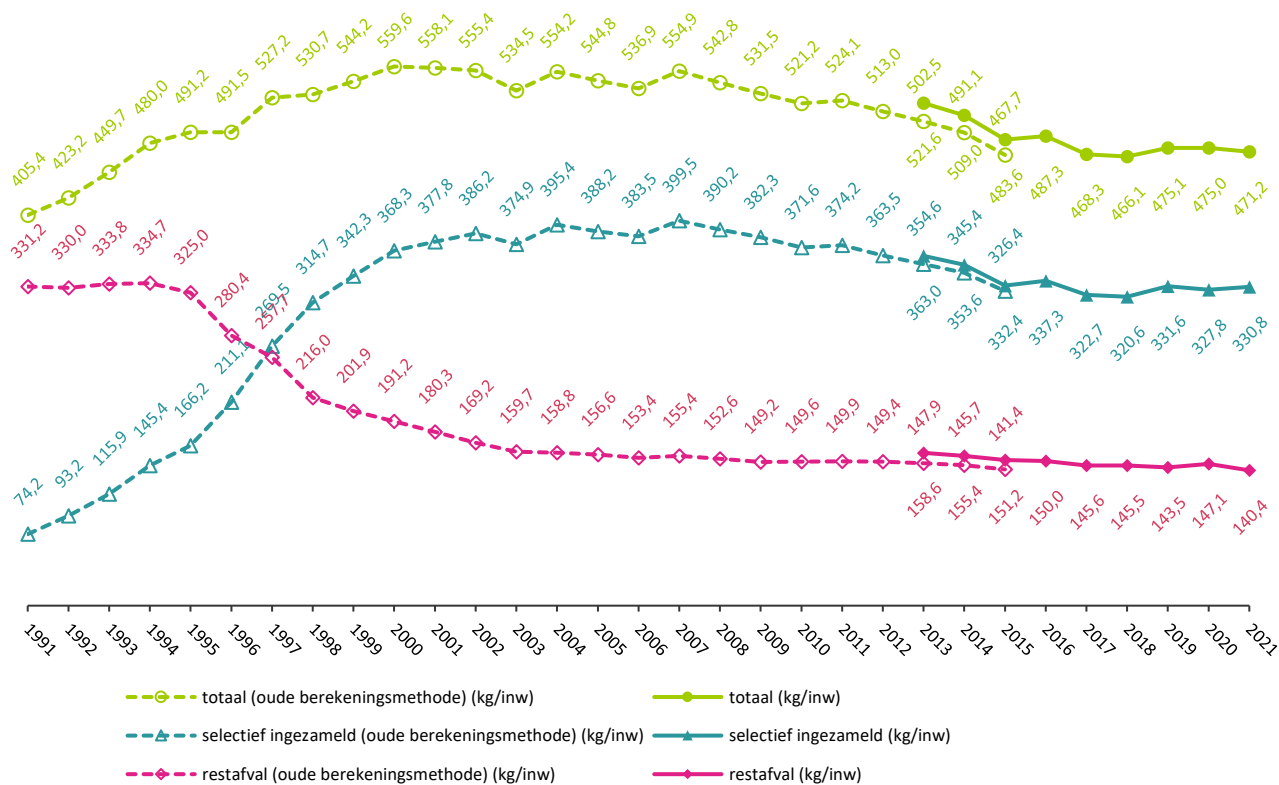
Sinds de invoering van het huidige Uitvoeringsplan is het vergelijkbaar bedrijfsafval onderdeel van huishoudelijk afval. Bij de oude rekenmethode konden de gemeenten de hoeveelheid vergelijkbaar bedrijfsafval, die ze via hun kanalen inzamelden, afsplitsen van het huishoudelijk afval. Voorafgaand aan 2013 zijn enkel cijfers beschikbaar volgens de oude berekeningsmethode.

De daling van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval werd in 2008 ingezet. De totale hoeveelheid huishoudelijk afval is in 2021 gedaald met 51 kg per inwoner of 190 kton ten opzichte van 2013. De plandoelstelling om de totale hoeveelheid huishoudelijk afval te beperken tot 502 kg per inwoner tegen 2022 is behaald met een totaal van 471 kg per inwoner in 2021.

Het selectief ingezamelde afval van huishoudens daalde in de periode 2013-2017. In 2019 was de totale hoeveelheid huishoudelijk afval terug gestegen, omwille van een stijging van de selectieve inzameling van bouw- en slooppafval, groenafval, en gft. De evolutie van deze fracties wordt beïnvloed door externe factoren, zoals de bouwactiviteit en de weersomstandigheden. In 2020 en 2021 bleef de hoeveelheid selectief afval op een gelijkaardig niveau, maar waren er wel grote verschuivingen binnen de verschillende ingezamelde afvalstoffen. De evolutie van selectief ingezamelde afvalstoffen is besproken in hoofdstuk 5.

De totale hoeveelheid restafval van huishoudens is tot 2019 blijven dalen. In 2020 zagen we een sterke stijging van de hoeveelheid restafval, met name van het huisvuil, omwille van de coronacrisis en -maatregelen: meer thuiswerk, gebruik van wegwerpproducten (mondmaskers, latex handschoenen, doekjes ...) en tijdelijke sluiting van recyclageparken. Door de tijdelijke sluiting van de recyclageparken in 2020 was er ook een daling in de inzameling van grofvuil. In 2021 daalt de hoeveelheid restafval opnieuw omwille van meerdere redenen. De evolutie van het restafval is besproken in hoofdstuk 6.

De evolutie van de inzameling per afvalfractie voor de periode 2013-2021 is terug te vinden in bijlage 7.1 in ton en in bijlage 7.2 in kg per inwoner.

Figuur 2: Evolutie van de hoeveelheid selectief ingezameld afval, restafval en totaal huishoudelijk afval, inclusief het vergelijkbaar bedrijfsafval, in Vlaanderen voor de periode 1991-2021. Bij de oude rekenmethode tot en met 2015 konden de gemeenten de hoeveelheid vergelijkbaar bedrijfsafval, die ze via hun kanalen inzamelden, afsplitsen van het huishoudelijk afval. In de huidige planperiode is het vergelijkbaar bedrijfsafval dat ingezameld is door gemeenten, niet meer afgesplitst en onderdeel van het ‘huishoudelijk afval’.

In 2021 is 70,2% van het huishoudelijk afval selectief ingezameld. In tabel 1 wordt de evolutie weergegeven van het aandeel selectief ingezameld afval ten opzichte van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval.

Tabel 1: Aandeel selectief ingezameld afval (ton) ten opzichte van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval (ton) in Vlaanderen voor de periode 2013-2021

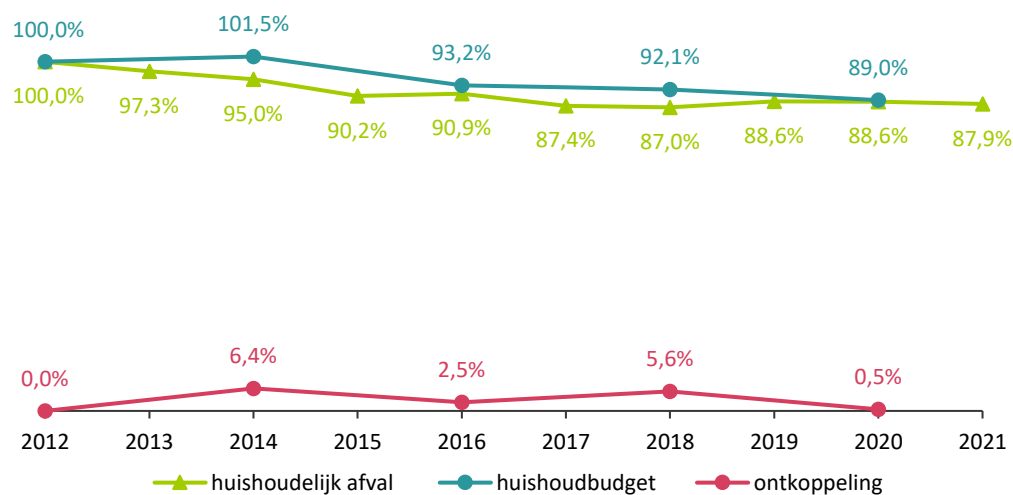
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
% Selectief inzameling	69,6%	69,5%	68,7%	69,2%	68,9%	68,8%	69,8%	69,0%	70,2%

3.1 DUURZAME CONSUMPTIE

Volgens het Uitvoeringsplan moet de ont koppeling tussen de uitgaven van de Vlaamse huishoudens en de totale hoeveelheid huishoudelijke afval zich verder doorzetten ten opzichte van 2012. Hiervoor wordt de afvalproductie vergeleken met de reële uitgaven van de Vlaamse huishoudens. Hiervoor zijn totale nominale uitgaven van de Vlaamse huishoudens, afkomstig van het huishoudbudgetonderzoek⁵, gecorrigeerd met de index van de consumptieprijzen in België.

Uit figuur 3 blijkt dat de reële uitgaven van de Vlaamse huishoudens (huishoudbudget) in 2016 ten opzichte van het referentiejaar 2012 zijn gedaald. Dit heeft waarschijnlijk te maken met een nieuwe extrapolatiemethode die gebruikt werd door de Algemene Directie Statistiek (Statistics Belgium, Statbel). In principe zijn de gegevens van het huishoudbudget vanaf 2016 niet vergelijkbaar met de gegevens van de voorgaande jaren. De trendbreuk tussen 2014 en 2016 moet dus met de nodige omzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Ten opzichte van 2016 was er in 2018 een daling van het huishoudelijk afval ondanks een nagenoeg constant huishoudbudget. De ont koppeling deed zich dus voor. In het coronajaar 2020 daalde de totale hoeveelheid huishoudelijk afvalstoffen niet verder. Er zijn ook grote verschuivingen in de uitgaven. Zo stegen de uitgaven voor onder andere voeding en drank, meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten. Daarnaast daalden de uitgaven aan restaurants en horeca⁵. Hierdoor zette de ont koppeling van het huishoudelijk afval ten opzichte van de totale uitgaven door Vlaamse huishoudens zich niet verder. In de oneven jaren voert Statbel geen huishoudbudgetonderzoek uit.

Figuur 3: Evolutie van de hoeveelheid huishoudelijke afvalstoffen, incl. vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen, per inwoner in Vlaanderen enerzijds en het Vlaamse huishoudbudget anderzijds, procentueel ten opzichte van 2012 (= referentiejaar) voor de periode 2012-2021. De ont koppeling is als volgt berekend: $100\% - (\% \text{ evolutie huishoudelijk afval}) / (\% \text{ evolutie huishoudelijk budget})$.

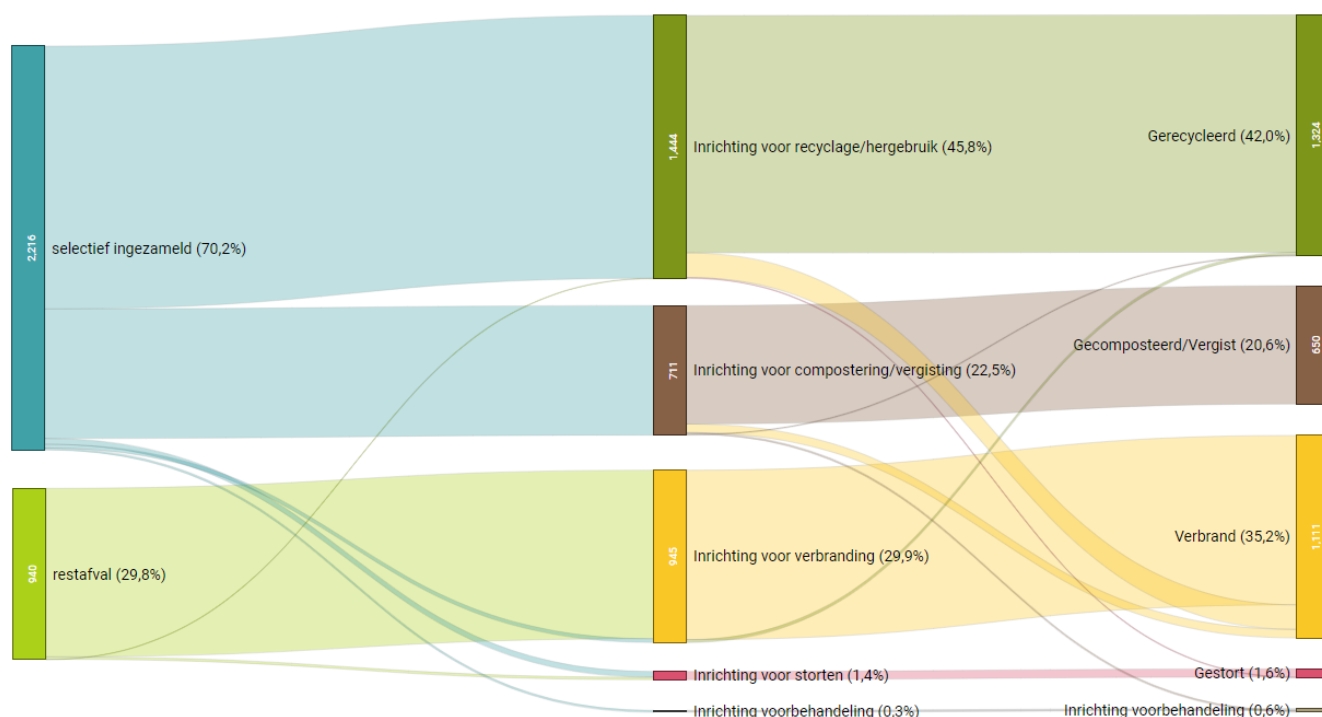
⁵ Statbel, FOD Economie (2021). Huishoudbudget. statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/huishoudbudget, geconsulteerd op 12/10/2022.

3.2 VERWERKINGSWIJZE

De linkerzijde van Figuur 4 geeft weer aan welke inrichting het selectief ingezameld huishoudelijk afval en het restafval werd aangeboden voor verwerking in 2021. Van het totaal huishoudelijk afval gaat 68,3% naar een inrichting met het oog op recyclage, compostering of vergisting. Ook een deel van het selectief huishoudelijk afval gaat naar een inrichting voor verbranding of storten. Dit zijn de stromen die selectief ingezameld worden ter bescherming van de mens en het milieu, zoals gevaarlijk houtafval, asbesthoudend afval en kga.

De Europese lidstaten rapporteren aan Europa per jaar hoeveel huishoudelijk afval er geproduceerd is en hoeveel daarvan effectief gerecycleerd is. Voor de berekening mocht tot voor kort selectief ingezameld afval, dat naar een verwerkingsinstallatie gaat met het oog op recyclage, beschouwd worden als gerecycleerd. Vanaf 2022 (data 2020) moeten de lidstaten gegevens rapporteren over de effectieve input in de recyclagehandeling. Hiervoor ontwikkelt de OVAM een Informatiesysteem voor afval en materialen, [MATIS](#).

De hoeveelheid effectieve recyclage/compostering/vergisting is weergegeven in de rechterzijde van Figuur 4. Met de nieuwe informatie over afvalverwerking uit MATIS gecombineerd met informatie van de beheersorganismen is de effectieve verwerking van het huishoudelijke afval voor een eerste keer berekend. Op basis van de nu reeds beschikbare gegevens zien we dat 62,6% van het huishoudelijk afval effectief gerecycleerd wordt. De OVAM zal deze berekening komende jaren verder verfijnen.

Figuur 4: Stroomdiagram met aanduiding van de inrichting voor verwerking van het huishoudelijk afval in Vlaanderen en de effectieve verwerking in 2021 (hoeveelheden in kton).

4 HERGEBRUIK DOOR DE ERKENDE KRINGLOOPCENTRA

In dit hoofdstuk focussen we op producthergebruik via de erkende kringloopcentra. De erkende kringloopcentra rapporteren jaarlijks hun resultaten aan de OVAM. Andere initiatieven voor hergebruik en herstel zijn niet erkend door of geregistreerd bij de OVAM. Een volledig overzicht, noch de resultaten van deze initiatieven zijn bekend.

Indicatoren voor hergebruik via de erkende kringloopcentra zijn:

- Aantal kringloopcentra en winkelpunten in Vlaanderen;
- Aantal andere verkooppunten in Vlaanderen;
- Inzameling van herbruikbare goederen;
- Winkelverkoop van tweedehandsgoederen door de erkende kringloopcentra;
- Aantal en profielen sociale tewerkstelling.

4.1 ERKENDE KRINGLOOPCENTRA EN ANDERE INITIATIEVEN

Aantal erkende kringloopcentra en winkelpunten

De erkende kringloopcentra zijn de partners voor afvalpreventie, producthergebruik, duurzame consumptie én een sterk voorbeeld van lokale en sociale circulaire economie.

De doelstellingen van de erkende kringloopcentra zijn:

- De lokale inzameling van potentieel herbruikbare goederen;
- Sorteren, controleren en opfrissen van deze goederen om ze verkoopklaar te maken;
- Lokale sociale tewerkstelling;
- Producten verkopen aan lage prijzen voor kwetsbare groepen om koopkracht te verhogen en armoede te bestrijden.

De OVAM-doelstelling voor de kringloopsector vermeld in het 'Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval' is een gemiddeld hergebruik van 7 kg per inwoner tegen 2022. Deze doelstelling zal waarschijnlijk niet bereikt worden. Aangezien uit analyses van de sector blijkt dat het potentieel er wel degelijk is, wordt de doelstelling in het ontwerp Lokaal Materialenplan 2023-2030 voor hergebruik in de kringloopcentra verhoogd naar 8 kg per inwoner tegen 2030.

De groei in kilogram vertraagt door tal van factoren. De gewichten en samenstelling van een aantal producten zijn veranderd doorheen de jaren. Een aantal zwaardere producten zoals grote zware meubels komen minder voor en maken minder deel uit van de instroom en verkoop. Door het gebruik van andere, vaak goedkopere grondstoffen en materialen wegen ook andere producten en toestellen minder dan vroeger, bv. elektro, speelgoed en kleding.

Om het succes en de resultaten te monitoren en te beoordelen, is het aan te raden om ook andere parameters mee te nemen. De stijgende omzet van de kringloopcentra is een indicator voor hun succes. In het nieuwe Lokaal Materialenplan zullen we nieuwe bijkomende parameters onderzoeken en bepalen om de evolutie op te volgen.

Er zijn 28 erkende kringloopcentra waarvan het merendeel maatwerkbedrijven en vzw's zijn. Op basis van hun erkenning werken ze in een vastgelegd en exclusief verzorgingsgebied bestaande uit een aantal steden en gemeenten in hun regio. In dit verzorgingsgebied zamelen de kringloopcentra op afspraak gratis herbruikbare goederen in bij burgers en bedrijven. Goederen zelf afgeven kan in alle brengpunten, ook buiten je eigen regio. De meeste brengpunten zijn ook winkels. Grote goederen kunnen om praktische redenen niet altijd aanvaard worden in kleinere locaties. Je kan ook gratis goederen afgeven op het recyclagepark, sommige hebben een afgesloten container hiervoor, andere houden goederen apart voor het kringloopcentrum. Op een paar uitzonderingen na is er slechts één erkend centrum per gemeente actief.

De sector telde in 2021 158 fysieke verkooppunten waarvan 131 klassieke winkels met een ruim en gevarieerd gamma en 24 niche winkels zoals boetieks en 'KiloMeet' (verkoop per kilo en/of meter product). Daarnaast hebben een aantal centra ook webshops (onder de naam mijnkringding.be en kringshop.be) en verhuren ze producten voor diverse doeleinden zoals theater, feesten en evenementen.

Kringloopcentra en kringloopwinkels zijn de officiële termen van de door de OVAM erkende bedrijven. Daarnaast wordt ook de merknaam de Kringwinkel gebruikt voor communicatie en winkelbeleid. Deze naam kan enkel gebruikt worden door leden van de sectorfederatie HERW!N. Niet alle centra zijn lid van de koepel, een deel van de maatwerkbedrijven en kringloopcentra zijn lid van Groep Maatwerk.

Een overzicht van alle centra en winkels is terug te vinden op: ovam.vlaanderen.be/hergebruik-van-materialen

Verankering en doelstellingen van de kringloopcentra

Hergebruik en de kringloopcentra zijn verankerd in het afval- en materialenbeleid en in het 'Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval'. Jaarlijks rapporteren de centra hun resultaten over de goederenstroom en winkelverkoop aan de OVAM. Elk centrum krijgt jaarlijks werkingssubsidies op basis van het aantal inwoners van hun verzorgingsgebied en het gerealiseerd hergebruik (op basis van de winkelverkoop) in kilogram.

De samenwerking met lokale besturen is verankerd in VLAREMA. Alle lokale besturen moeten een overeenkomst hebben met het centrum actief in hun gemeente.

Andere initiatieven

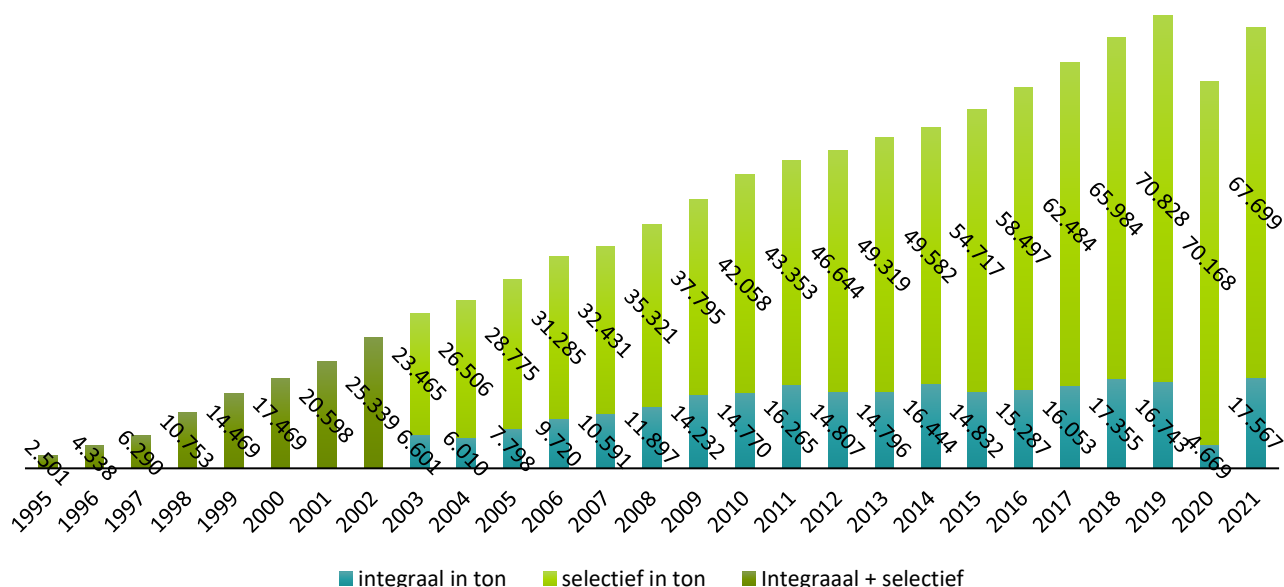
Naast de erkende kringloopcentra bestaan er tal van andere initiatieven – commercieel, non-profit of burgerinitiatieven – die tweedehandsgoederen verkopen. Deze dragen eveneens hun steentje bij aan afvalpreventie en levensduurverlenging van materialen en producten. Voorbeelden zijn garageverkoop, tweedehandsbeurzen en rommelmarkten. Ook het online kopen en verkopen van tweedehandsgoederen onder particulieren kent een enorm succes.

De OVAM volgt de resultaten en werking van deze initiatieven niet specifiek op. De resultaten en de impact van deze initiatieven op het materialengebruik en beleid behoren ook niet tot de doelstelling voor hergebruik in het uitvoeringsplan. Gebruikmakend van een methodologie ontwikkeld door het Steunpunt Circulaire Economie wordt ingeschat dat de erkende kringloopcentra 1/6 van het totale hergebruik door Vlaamse huishoudens voor hun rekening nemen (zie kaderstuk hieronder). Op basis hiervan kan berekend worden dat het totale hergebruik (hergebruik via alle kanalen) door Vlaamse huishoudens 34,3 kg per inwoner bedraagt in 2021.

4.2 INZAMELING VAN HERBRUIKBARE GOEDEREN

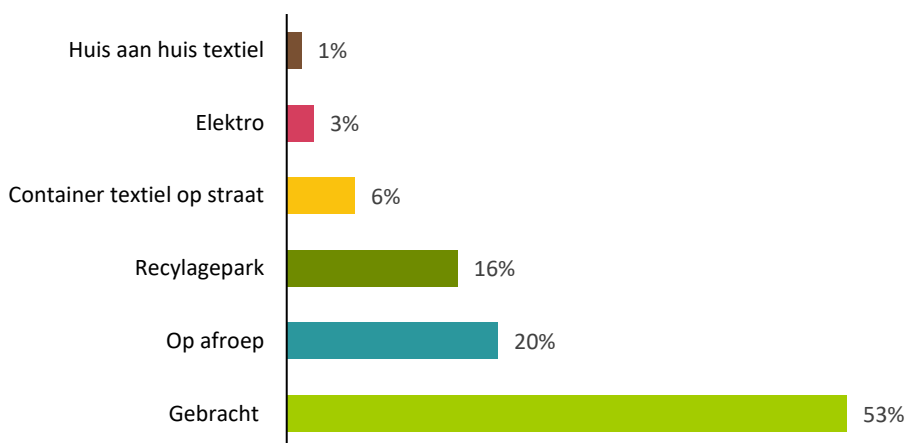
Burgers en bedrijven kunnen goederen brengen naar het kringloopcentrum of gratis laten ophalen op afspraak. Dit is geen inzameling van afval, maar een selectieve inzameling van potentieel herbruikbare goederen. Om de doelstelling te halen, werd de inzamelwijze in een aantal gemeenten uitgebreid met integrale inzameling. Bij integrale inzameling worden goederen ingezameld zonder voorafgaande selectie op hergebruik. Dit wordt beschouwd als afvalinzameling. Het gaat om textielinzameling via containers en huis-aan-huis, en AEEA via containers.

Na de terugval in het coronajaar 2020 (74.837 ton ingezameld) zien we in 2021 opnieuw een stijging in de inzameling: 85.266 ton goederen werden ingezameld, waarvan 67.699 ton selectief (zie Figuur 5).

Figuur 5. Evolutie van de hoeveelheid selectief en integraal ingezamelde hoeveelheid herbruikbare goederen in ton door de erkende kringloopcentra in Vlaanderen voor de periode 1995-2021

Figuur 6 geeft de verdeling weer van de verschillende inzamelkanalen (locatietypes). Hieruit kunnen we afleiden dat de sector nog steeds zijn basiswerking en doelstelling waarmaakt: selectief inzamelen bij de burgers en bedrijven, aan huis op afspraak of gebracht naar het centrum.

Figuur 6. Verdeling van de verschillende inzamelkanalen (locatietypes) van de erkende kringloopcentra in Vlaanderen voor 2021, in gewichtspercentage

Het succes van de inzameling aan huis is sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van competente werkkrachten en voldoende vrachtwagens. Over bekwame chauffeurs beschikken en voldoende ophaal- en opslagcapaciteit hebben, zijn belangrijk om deze dienstverlening vlot te kunnen uitvoeren. Dit verschilt sterk van centrum tot centrum. Inzameling aan huis op vaste tijdstippen en in samenwerking met de intercommunale resulteert in betere kwaliteit en bijkomende instroom. Dit werd uitgetest in tijdelijke projecten ondersteund door de OVAM. Deze inzamelwijze is helaas arbeidsintensief en niet rendabel zonder financiële en operationele steun van andere partners.

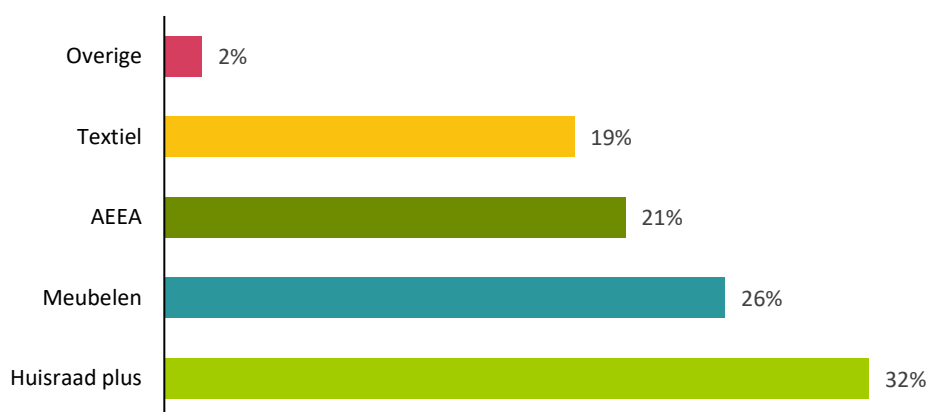
De sector zoekt ook naar andere manieren om de inzamelkanalen te verruimen en het potentieel aan instroom te verhogen zoals de 'Geefmuren' in grote winkelketens en shoppingcentra waar herbruikbare goederen kunnen afgegeven worden.

Op het recyclagepark kunnen verschillende inzamelvormen en productgroepen aangeboden worden: selectief voor de hergebruikcontainer en integraal voor AEEA en textiel. In Figuur 6 zijn deze kanalen gegroepeerd onder 'recyclagepark'. De hergebruikcontainer op het recyclagepark, gekoppeld aan begeleiding door een specialist in hergebruik, is een extra inzampunt voor gebieden met weinig brengpunten en ophaalmogelijkheden. Aanwezigheid van een kringloopmedewerker verhoogt de inzameling, maar er zijn vaak niet voldoende en geschikte medewerkers beschikbaar bij de centra.

Elektro in Figuur 6 omvat de inzameling op basis van specifieke opdrachten en overeenkomsten met Recupel en winkelketens (distributie).

Figuur 7 geeft de verdeling van de ingezamelde hoeveelheden per productgroep weer die de kringloopsector registreert en rapporteert aan de OVAM. In 2018 werden nieuwe productgroepen samengesteld om instroom en verkoop beter op mekaar af te stemmen. 'Huisraad plus' is de verzamelnaam van 'doe het zelf', 'vrije tijd', 'boeken en multimedia' en 'huisraad'. Onder 'overige' zitten vervoersmiddelen en overige toestellen (bv. gastoestellen). 'Huisraad plus' omvat een heel ruim assortiment van grote en kleine producten waarvan de samenstelling en het gewicht sterk verschilt en neemt zo de eerste plaats in bij de inzameling. Meubelen staan op de 2e plaats in gewicht door groot en vaak ouder meubilair dat nog wordt ingezameld en aangeboden.

De gemiddelde inzameling per inwoner bedroeg in 2021 ongeveer 12,7 kg.

Figuur 7. Verdeling van de belangrijkste productgroepen ingezameld door de erkende kringloopcentra in Vlaanderen voor 2021, in gewichtspercentage

4.3 PRODUCTHERGEBRUIK EN WINKELVERKOOP

Het 'Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval 2016-2022' stelt een doelstelling voorop van 7 kg effectief hergebruik per inwoner tegen 2022 met een hergebruikpercentage (verhouding tussen hergebruikt en ingezameld) van gemiddeld 50% voor alle goederen.

De winkelverkoop in kg steeg naar 38.737 ton of gemiddeld 5,8 kg per inwoner in 2021. Goederen, die na selectie niet verkoopbaar zijn of verkocht geraken via de winkels in Vlaanderen, worden verkocht via andere kanalen voor diverse toepassingen en gebruik. Dit cijfer is niet inbegrepen in de winkelverkoop.

Het succes en de groei van de resultaten van de verkoop zijn afhankelijk van tal van factoren. De koepel en de individuele centra ondernemen verschillende acties en campagnes om kopers te sensibiliseren en te waarderen, op maat van de verschillende doelgroepen zoals studenten en verenigingen. Een aantal centra spelen in op trends en breiden hun verkoop uit met niche verkoop zoals een kledingboetiek met merkkleding, vintage shop, online verkoop en verkoop per kg van textiel in de 'Kilomeet'. Hiervoor moeten er voldoende verkoopbare artikelen voorhanden zijn en voldoende middelen om een extra winkel te openen.

Herbruikbaarheid en verkoopbaarheid zijn niet hetzelfde. Herbruikbaar is ruimer en wordt anders en breder ingevuld. Een product kan herbruikbaar zijn en een tweede leven krijgen via particulieren en verenigingen onder andere voorwaarden en normen. De kringloopcentra bieden veel mensen een job, baten een winkel uit en verkopen aan lage prijzen. Verkoopbaarheid is voor hen dan ook belangrijk, daarbij spelen de kwaliteit en de staat van het goed een belangrijke rol. Vraag en aanbod, trends, marktnormen en de regionale context sturen ook de verkoopbaarheid. De centra kunnen niet vraaggestuurd werken en moeilijk goederen in goede staat weigeren. Een overaanbod en overstock zijn bedrijfsmatig niet interessant en rendabel. Dit vraagt ook voldoende beschikbare opslag- en winkelruimte. Doorstroming van de goederen is belangrijk om een gevarieerd en wisselend aanbod mogelijk te maken en klanten te motiveren om regelmatig terug te komen.

Zonder voldoende bekwame en geschoolde medewerkers krijgen de centra de goederenstroom ook niet verwerkt om winkelklaar te maken. Meer hierover bij het onderdeel 'sociale tewerkstelling'.

Tabel 2 geeft de hergebruikspercentages weer *binnen* de productgroepen, versus de inzameling en omzet. Uit de tabel blijkt dat de ranking op basis van hergebruik verschilt van de ranking op basis van de instroom. Naar omzet toe zijn huisraad en textiel de grootste groepen.

Het eerder lage hergebruikspercentage van textiel tegenover de instroom, is merendeels te wijten aan de slechte kwaliteit en staat van de goederen en overaanbod van bepaalde artikelen. Algemeen is er te veel nieuwe kleding in omloop waardoor er ook veel afgedankt wordt voor tweedehands verkoop en recyclage. Kleding roteert sneller en is meestal van mindere kwaliteit. De centra hebben een grote stock aan kleding en textiel voor verschillende seizoenen en thema's en werken gerichte acties en initiatieven uit om de verkoop te stimuleren. Huisraad is ook een ruim assortiment in de voorraad en wordt ook thematisch en gevarieerd aangeboden in de winkels. De meeste centra hanteren en evalueren hun verkoopsmethoden om goederen met te veel stock of die te lang in de winkels blijven toch nog verkocht te krijgen. Wijziging in inrichting van de winkels, verandering van assortiment, kortings- en seizoensacties, bulkverkoop en ook schenkingen horen tot professioneel winkelbeleid.

Tabel 2: Omzet (k€), instroom (ton) en hergebruik (ton) van de top 5 productgroepen door de erkende kringloopcentra in Vlaanderen in 2021

Fracties	Omzet (k€)	Aandeel omzet (%)	Instroom (ton)	Aandeel instroom (%)	Hergebruik (ton)	Aandeel hergebruik (%)	Hergebruiks -percentage
Huisraad plus	25.983	40%	27.307	32%	17.366	45%	64%
Meubelen	9.849	15%	21.733	26%	14.509	37%	67%
Textiel	24.246	37%	15.899	19%	4.195	11%	26%
AEEA	4.487	7%	17.869	21%	2.188	6%	12%
Overige	1.211	2%	1.467	2%	479	1%	33%
Totaal	65.776	100%	84.275	100%	38.736	100%	-

Tabel 3 toont de totale hergebruikspercentages van *alle* productgroepen samen alsook exclusief textiel en/of AEEA.

Tabel 3: Totale hergebruikspercentages van de erkende kringloopcentra in Vlaanderen in 2021

	Hergebruikspercentage
Totaal, alle productgroepen	46%
Totaal, exclusief textiel	45%
Totaal, exclusief AEEA	49%
Totaal, exclusief textiel & AEEA	58%

Het algemeen hergebruikspercentage (verhouding hoeveelheid hergebruikt en ingezameld) voor 2021 bedraagt gemiddeld 46%. De kwaliteit en de verhouding vraag/aanbod beïnvloeden het percentage. Het lage hergebruikspercentage van AEEA beïnvloedt het totale gemiddelde sterk en is onder andere te wijten aan onvoldoende aanvoer, slechte kwaliteit, ontbreken van onderdelen en een tekort aan gekwalificeerd personeel om herstellingen uit te voeren.

Totaal hergebruik door de Vlaamse huishoudens bedraagt 34,3 kg per inwoner

Hergebruik via de erkende kringloopcentra in Vlaanderen geeft een beperkt beeld van het hergebruik in Vlaanderen door de Vlaamse huishoudens. Er bestaan meerdere kanalen die hergebruik van producten mogelijk maken, zowel formeel als informeel. Bovendien gaat er niet altijd een financiële transactie gepaard met het hergebruik, bv. familie die kinderkledij aan elkaar doorgeeft.

Om een volledig beeld te krijgen van het hergebruik in Vlaanderen ontwikkelde het Steunpunt Circulaire Economie (CE) in 2020 een methodologie om het totaal hergebruik te extrapoleren op basis van de cijfers over hergebruik in de kringloopcentra. In 2019 bevroegen de onderzoekers van het Steunpunt CE 1.500 Vlamingen naar hun aankoop van tweedehands producten via de erkende kringloopcentra en via andere kanalen, zoals vrienden/familie, rommelmarkten, online ... Vervolgens moesten de respondenten ook aangeven hoeveel goederen ze gratis ontvingen via vrienden/familie, rommelmarkten, online, goede doelen ... Op basis van deze gegevens konden de onderzoekers nagaan wat het aandeel is van de erkende kringloopcentra in het totaal hergebruik door Vlamingen voor verschillende producten. Opvallend is dat de verkoop via erkende kringloopcentra instaat voor 1/6de van het totale hergebruik door Vlaamse huishoudens, zowel via formele als informele kanalen.

Door middel van extrapolatie van het hergebruik via de erkende kringloopcentra werd **het totaal hergebruik** in Vlaanderen door de Vlaamse huishoudens in 2018 op 33,78 kg ingeschat door het Steunpunt CE. Gebruikmakend van dezelfde multiplicatoren, berekende de OVAM dat het totale hergebruik in 2019 34 kg per inwoner bedroeg en in het corona-jaar 2020 27,36 kg.

In 2022 werd de bevraging over hergebruik herhaald door de OVAM bij een grotere steekproef van 2.000 Vlamingen. Op basis van de resultaten van deze bevraging werden nieuwe multiplicatoren berekend. Extrapolatie op basis van het hergebruik in de kringloopcentra leidt in 2021 tot een totaal hergebruik door Vlaamse huishoudens van 34,32 kg per inwoner.

Product	Hergebruik erkende kringloopcentra (kg/inw.)			Aandeel kringloopcentra in totaal hergebruik (%)	Aandeel kringloopcentra in totaal hergebruik (%)	Inschatting totaal hergebruik (kg/inw.)		
	2019	2020	2021	2019/2020	2021/2022	2019	2020	2021
Meubelen	2,21	1,72	2,18	14,96%	16,78%	14,77	11,49	12,99
EEA	0,34	0,27	0,33	10,90%	11,42%	3,15	2,47	2,88
Textiel	0,53	0,47	0,63	15,74%	14,60%	3,36	2,95	4,32
Huisraad	2,32	1,91	2,61	18,88%	19,05%	12,28	10,13	13,70
Andere*	0,07	0,05	0,07	n.v.t.	n.v.t.	0,43	0,33	0,43
Totaal	5,47	4,42	5,82	16,01	16,96	34,00	27,36	34,32

* Voor andere producten werd geen multiplicator uitgerekend. De hoeveelheid andere producten in het totaal hergebruik is ingeschat met de verhouding van andere producten in het totaal hergebruik in erkende kringloopcentra (1,3% in 2019, 2020 en 2021).

4.4 SOCIALE TEWERKSTELLING

In totaal stelde de sector van de kringloopcentra in 2021 4.846 VTE tewerk, een lichte stijging ten opzichte van 4.572 VTE in 2020. De grootste groep personeel bestaat uit doelgroep-medewerkers (2.328 in 2021), sociale tewerkstelling via de maatwerkbedrijven en met financiële ondersteuning van het Departement Werk en Sociale Economie (WSE). De doelgroepmedewerkers hebben kennis en expertise opgebouwd in materialen, grondstoffen en hergebruik. Ze voeren taken uit in het hele proces van inzameling tot verkoop. Onder de andere medewerkers zijn er diverse statuten waaronder vrijwilligers, art. 60-statuten en tijdelijke en deeltijdse overeenkomsten, werkgestraften, zorgtrajecten ...

Tabel 4: Tewerkstelling in VTE in de erkende kringloopcentra in Vlaanderen in 2021

Personeel kringloopactiviteiten	Aantal VTE
Geen doelgroep (omkadering, directie ...)	744
Doelgroep en andere vormen	2.328
Statuut geen loondienst	1.775
Totaal	4.846

Bijna alle kringloopcentra zijn maatwerkbedrijven en werkvormen uit de sociale economie erkend door het Departement WSE. Hun doelstelling is opleiding en werk geven aan langdurig werklozen en laaggeschoolden en zorgen voor doorstroming naar de reguliere markt. Deze personen worden ter beschikking gesteld via de VDAB. De centra hebben weinig of geen inspraak in de keuze van profielen en competenties. Voor omkadering en kader werken ze ook met personeel gerekruteerd uit de reguliere markt. Een aantal centra werken met een groot aantal vrijwilligers en artikel 60-statuten. Artikel 60-statuten zijn tijdelijke werkrachten ter beschikking gesteld via de lokale besturen, voornamelijk OCMW's.

Door de algemene krapte op de arbeidsmarkt ondervindt ook de kringloopsector problemen om vacatures voor leidinggevenden en verantwoordelijke functies ingevuld te krijgen. Het verloop en het absenteïsme in de doelgroep bemoeilijken ook het werkingsproces en vragen extra inspanningen in opleiding en opvolging bv. voor het registratieproces.

Om de doelstelling hergebruik te realiseren is er voldoende personeel nodig met gepaste en geschikte competenties. Dit verloopt de laatste jaren moeizamer en is één van de redenen voor de vertraging in de groei. Regionaal of lokaal zijn er veel verschillen in het aanbod en het aantal doelgroepmedewerkers. De kringloopsector geeft aan dat de werkdruk (te) hoog ligt. Ondanks continue inspanningen om de grotere groei van de goederenstroom met een kleinere groei aan medewerkers aan te kunnen, vallen mensen vaker uit. Daardoor vergroot het risico op structurele overbelasting bij collega's. Dit is nadelig op menselijk vlak, maar blijft ook organisatorisch niet zonder gevolg. Centra zijn soms genoodzaakt om, al dan niet tijdelijk, activiteiten te schrappen. Het tekort aan mensen is ook een duidelijke rem op innovatie en nieuwe ontwikkelingen. Het tekort aan handen legt daardoor stilaan ook een hypotheek op het behalen van de hergebruikdoelstelling van 2022.

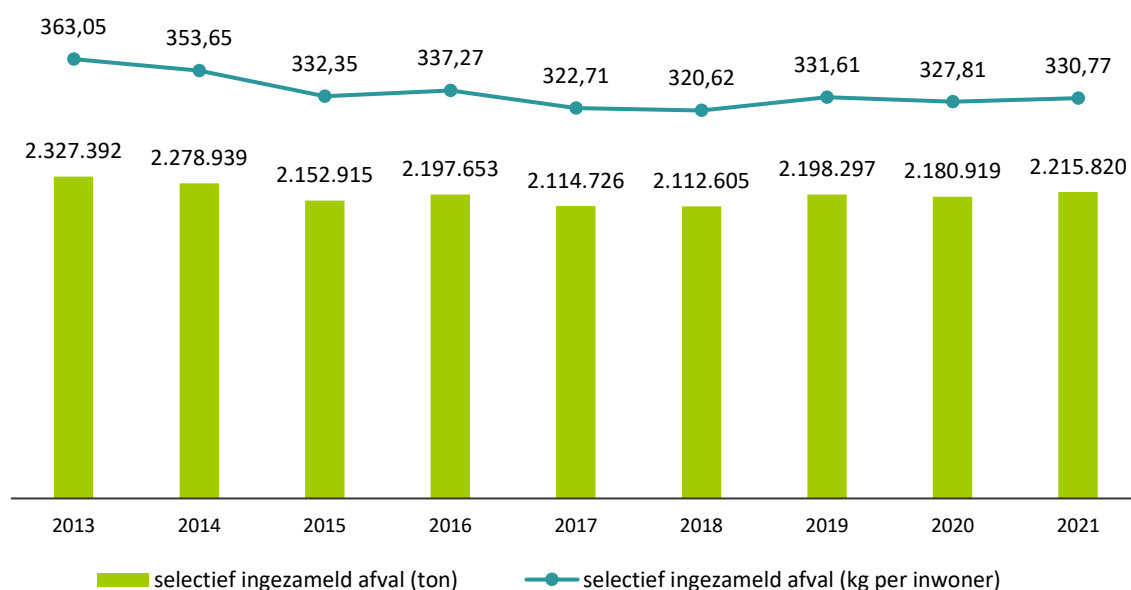
Meer informatie over sociale economie, regelgeving en voorwaarden vindt u bij vlaanderen.be/departement-werk-sociale-economie en socialeconomie.be/ondersteuning/werkvorm/maatwerkbedrijven.

5 SELECTIEF INGEZAMELDE AFVALSTOFFEN

5.1 TOTAAL SELECTIEF INGEZAMELDE AFVALSTOFFEN

In dit hoofdstuk wordt de selectieve inzameling van huishoudelijke afvalstoffen door gemeenten en beheersorganismen besproken. Deze afvalstoffen worden ingezameld met het oog op recyclage of een gecontroleerde en milieuverantwoorde verwijdering. Voor het grootste deel van de selectief ingezamelde afvalstoffen bestaat de nuttige toepassing uit recyclage, compostering of vergisting. Andere afvalstromen, zoals bijvoorbeeld het asbesthoudend bouw- en sloopafval of het gevaarlijk houtafval, worden apart ingezameld om deze volgens de wettelijke bepalingen op een milieuverantwoorde wijze te storten of te verbranden, omwille van hun risico's voor mens en milieu. Een gedeelte van het kga wordt om dezelfde reden apart ingezameld.

Figuur 8 geeft de evolutie weer van de totale hoeveelheid selectief ingezameld huishoudelijk afval, inclusief het vergelijkbaar bedrijfsafval.

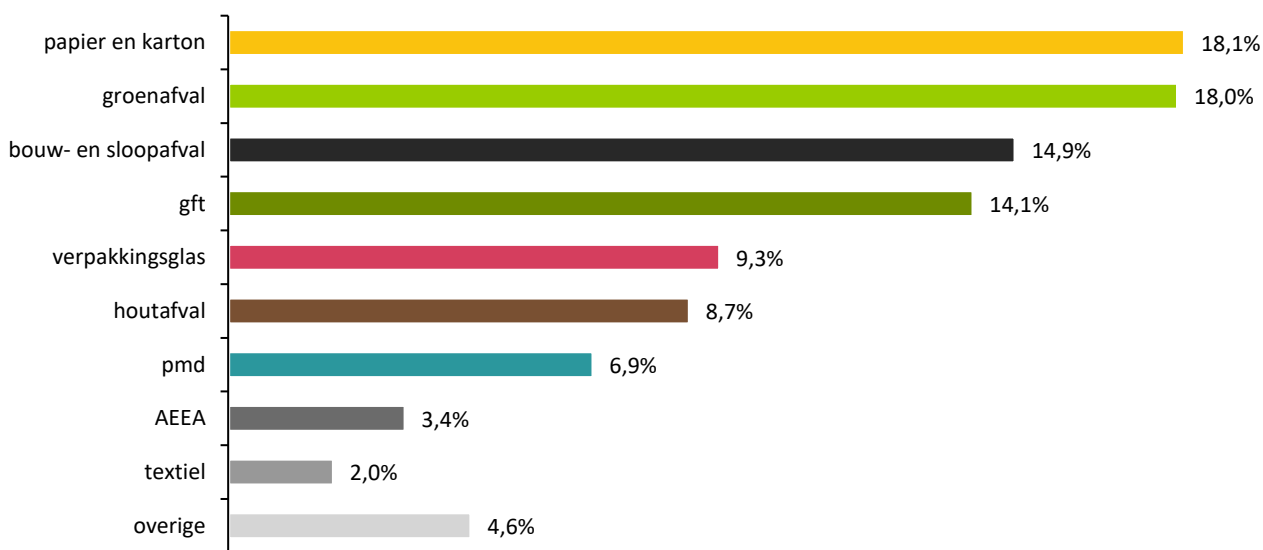
Figuur 8: Evolutie van de huishoudelijke afvalstoffen, inclusief vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen, die selectief werden ingezameld door de gemeenten en beheersorganismen (in ton en kg per inwoner) in Vlaanderen voor de periode 2013-2021

In 2021 is er 112 kton of 32 kg per inwoner minder selectief ingezameld afval dan in 2013. De selectief ingezamelde hoeveelheid afvalstoffen daalde tot 2018. Deze daling werd al in 2008 ingezet (zie figuur 2). In 2019 steeg de totale hoeveelheid huishoudelijk afval, omwille van een stijging van de selectieve inzameling van bouw- en sloopafval, groenafval, en gft. De evolutie van deze fracties wordt beïnvloed door externe factoren, zoals de bouwactiviteit en de weersomstandigheden.

In 2020 en 2021 bleef de hoeveelheid selectief afval op een gelijkaardig niveau, maar waren er wel grote verschuivingen binnen de verschillende ingezamelde fracties. Zie paragraaf 5.2 - Evolutie per afvaltype.

In figuur 9 is de procentuele samenstelling (in gewicht) weergegeven van het selectief ingezameld huishoudelijk afval in Vlaanderen in 2021. De “overige afvalstoffen” omvatten kunststoffen gemengd (andere dan pmd), metalen gemengd (andere dan pmd), kga, vlakglas, autobanden, geneesmiddelen, dierlijk afval en plantaardige en dierlijke oliën en vetten.

De grootste afvalfracties bij de selectieve inzameling zijn papier- en kartonafval, groenafval, bouw- en sloopafval en gft. Deze vier fracties zijn samen goed voor 2/3de van het totale gewicht aan selectief ingezamelde afvalstoffen.

Figuur 9: Procentueel aandeel van de verschillende fracties selectief ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, inclusief vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen, ingezameld in Vlaanderen voor 2021 (gewichtsperscentage)

5.2 EVOLUTIE PER AFVALTYPE

Bijlage 7.1 en bijlage 7.2 geven een overzicht voor het Vlaamse Gewest van de hoeveelheden selectief ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen per fractie voor de periode 2013-2021 (in ton en in kg/inwoner). In Tabel 5 zijn enkel de hoeveelheden selectief ingezamelde afvalstoffen opgenomen voor 2020 en 2021, met de evolutie ten opzichte van 2021.

In 2020 is 26 kton meer **gft-afval** ingezameld dan in 2019. In 2021 is nog eens 17 kton meer gft ingezameld dan in 2020. Hiervoor zijn meerdere verklaringen:

- Na de coronacrisis komt thuiswerken meer voor
- Invoer van gft-inzameling in 7 bijkomende gemeenten in 2021
- Invoer van gewichtsdiftar voor huisvuilophaling huis aan huis in bepaalde gemeenten met een verschuiving naar het gft als gevolg
- Een aangepaste werking op bepaalde recyclageparken (diftar, controle ID-kaart) met een verschuiving naar de gft-inzameling aan huis als gevolg.

Opvallend is ook de sterke daling van het ingezamelde **tuinafval** in 2020 door tijdelijke sluiting van recyclageparken. In 2021 is de inzameling van tuinafval terug gestegen (+25 kton).

De uitrol van de uitgebreide pmd-inzameling van 95 gemeenten in 2020 naar alle Vlaamse gemeenten in 2021 zorgde voor een verdere stijging van het ingezamelde **pmd** (+30 kton). Daartegenover staat een daling van de inzameling van **kunststofafval** (-15 kton).

De stijging van de pmd-inzameling komt ook door de coronacrisis en -maatregelen (gesloten restaurants in 2020 en meer thuiswerk in 2020 en 2021). Dit zien we ook in de inzameling van meer **verpakkingsglas** in 2020 (+16 kton) en 2021 (-3 kton) in vergelijking met de jaren voordien.

De inzameling van bouw- en sloopafval op recyclageparken daalt al jaren en is ten opzichte van 2013 met 150 kton gedaald. Ondanks de heropening van de recyclageparken daalde de inzameling van **bouw- en sloopafval** verder in 2021 (-8 kton). Enkele gemeenten voerden gewichtsdiftar in, verhoogden de tarieven voor bouw- en sloopafval of verstrengden de controle op bedrijfsafval op de recyclageparken. Het **asbesthoudend bouw- en sloopafval** is verderop apart toegelicht met Figuur 10.

De ingezamelde hoeveelheid **metalen** is met 4 kton gedaald in 2021 ten opzichte van 2020. Er werd minder metaalafval naar de recyclageparken gebracht. Vermoedelijk werden meer metalen buiten het gemeentelijk circuit ingezameld door de hoge metaalprijzen.

De inzameling van huishoudelijk **textielafval** bedroeg 44.336 ton in 2021. Dit cijfer omvat enkel het textielafval ingezameld aan huis in zakken of via textielcontainers op de openbare weg en op de recyclageparken. De herbruikbare textielproducten ingezameld door de kringloopcentra zijn niet opgenomen, dit is geen afval. Aan de inzameling van deze herbruikbare textielproducten gaat een uitvoering kwaliteitscontrole vooraf. In hoofdstuk 4 is de totale textielinzameling door kringloopcentra beschreven. Deze omvat zowel de integrale inzameling van textielafval als de inzameling van herbruikbare textielproducten door de erkende kringloopcentra.

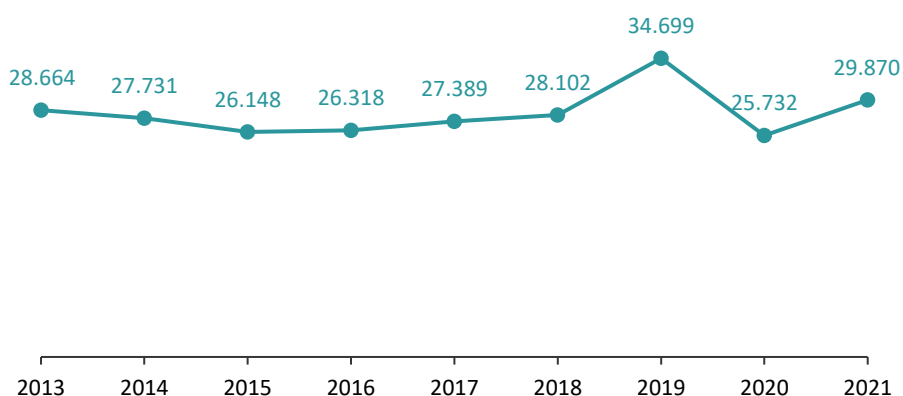
Tabel 5: Overzicht van de hoeveelheden selectief ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, inclusief vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen, in Vlaanderen in 2020 en 2021 (in ton en kg per inwoner) en het verschil (in ton).

	2020 ton	2020 kg per inwoner	2021 ton	2021 kg per inwoner	Vershil 2021-2020 ton
AEEA	74.051	11,13	74.391	11,11	341
Afvalbanden	1.834	0,28	2.212	0,33	378
Batterijen	2.588	0,39	2.742	0,41	153
Bouw- en sloopafval (totaal)	338.214	50,84	330.134	49,28	-8.080
Dierlijk afval	7	0,00	6	0,00	-1
Geneesmiddelen	387	0,06	445	0,07	59
Gft	295.159	44,36	312.511	46,65	17.352
Groenafval	377.781	56,78	398.267	59,45	20.486
snoeihout en boomstronken	84.435	12,69	80.140	11,96	-4.295
tuinafval gemengd	293.347	44,09	318.128	47,49	24.781
Houtafval	204.156	30,69	193.570	28,90	-10.586
Kga (excl. batterijen & rookdetectoren)	13.456	2,02	12.754	1,90	-702
Kunststoffen (excl. pmd)	47.961	7,21	32.649	4,87	-15.312
Matrassen	-	-	2.554	0,38	2.554
Metalen (excl. pmd)	35.711	5,37	32.094	4,79	-3.617
Papier en karton	395.853	59,50	401.166	59,89	5.314
Plantaardige oliën en vetten	7.580	1,14	6.172	0,92	-1.408
Pmd	122.908	18,47	153.176	22,87	30.268
kunststofverpakkingen en zakken	59.162	8,89	84.053	12,55	24.891
metalen verpakkingen	30.223	4,54	29.993	4,48	-230
drankkartons	10.907	1,64	10.993	1,64	86
residu	22.616	3,40	28.137	4,20	5.521
Textiel	43.329	6,51	44.336	6,62	1.007
Verpakkingsglas	209.352	31,47	206.286	30,79	-3.066
wit glas	86.269	12,97	84.881	12,67	-1.388
gekleurd glas	31.974	4,81	33.263	4,97	1.289
glas gemengd	91.110	13,69	88.143	13,16	-2.967
Vlakglas	10.592	1,59	10.355	1,55	-237
Totaal	2.180.919	327,81	2.215.820	330,77	34.901

In Figuur 10 is de inzameling van **asbesthoudend bouw- en sloopafval** via het gemeentelijk circuit weergegeven. Het asbesthoudend bouw- en sloopafval is onderdeel van het totaal bouw- en sloopafval in de overige figuren en tabellen in dit rapport.

De hoeveelheid ingezameld asbesthoudend bouw- en sloopafval stijgt in 2021 met 4 kton ten opzichte van 2020. Omwille van de coronacrisis in 2020 werd de inzameling door lokale besturen tijdelijk stopgezet door een tekort aan persoonlijke beschermingsmiddelen. Bovendien waren er minder bezoekers op de recyclageparken door de tijdelijke sluiting, de beperking van het aantal bezoeken, en enkel bezoek op afspraak bij recyclageparken. In 2021 herpakte de inzameling van asbesthoudend bouw- en sloopafval door lokale besturen zich.

De stijging in 2019 & 2021 heeft te maken met verschillende informatiecampagnes rond asbestinzameling. In 2018 werd het Vlaamse Actieplan Asbestafbouw goedgekeurd. Het doel is om Vlaanderen uiterlijk tegen 2040 asbestveilig te maken. Wellicht zal de inzameling verder stijgen door (1) een verdere uitrol van inzamelproject 'bronophaling' en (2) de verplichting van het asbestattest op 23 november 2022 bij verkoop van een gebouw van voor 2001. Eind 2020 waren 79% van de lokale besturen met 'bronophaling' gestart. Eind 2021 steeg dit aandeel naar bijna 100%. Op vele plaatsen ging de eerste effectieve ophaling pas in 2022 door. In 2021 werd bijna 20.000 ton asbesthoudend bouw- en sloopafval aan huis opgehaald door de lokale besturen. De inzameling in de recyclageparken is daarentegen gedaald. Lokale besturen gaven aan dat de inzameling asbesthoudend bouw- en sloopafval op de recyclageparken gedaald is door de invoer van de 'bronophaling'. Maar volgens sommige lokale besturen komt dit ook door de verplichting om asbest verplicht verpakt af te leveren op het recyclagepark. Daardoor zou meer asbesthoudend afval afkomstig van huishoudens door privébedrijven worden ingezameld. Een stijging van de hoeveelheid Vlaams asbestafval dat toekomt op de stortplaatsen⁶ onderschrijft dit.

Figuur 10: Evolutie van het asbesthoudend bouw- en sloopafval, inclusief vergelijkbaar bedrijfsafval, ingezameld in Vlaanderen in opdracht van lokale besturen (in ton) voor de periode 2013-2021

⁶ OVAM (2022). Tarieven en capaciteiten voor sorteren en verbranden. Actualisatie tot 2021. 25 p. ovam.vlaanderen.be/tarieven-en-capaciteiten-voor-sorteren-en-verbranden

6 RESTAFVAL

6.1 HUISHOUDELIJK RESTAFVAL

6.1.1 Totaal huishoudelijk restafval

Het huishoudelijk restafval is het huishoudelijk afval dat niet-selectief ingezameld wordt. Dit restafval wordt bijgevolg bijna volledig afgevoerd voor definitieve verwijdering. Het omvat het huisvuil, het grofvuil, het afval van straatvuilnisbakjes, het veegvuil en sluikstorten. Vanaf 2014 vraagt de OVAM het machinaal veegvuil apart op, daarvan wordt 20% meegeteld bij het huishoudelijk restafval.

De inzameling van afgedankte matrassen werd tot 2020 bij het grofvuil, en dus het restafval, geteld. Sinds 2021 kunnen Vlamingen hun afgedankte matras gratis inleveren op het recyclagepark. Het nieuwe beheersorganisme Valumat staat in voor de selectieve inzameling en verwerking. Vanaf 2021 worden de ingezamelde afgedankte matrassen dus niet meer als grofvuil beschouwd.

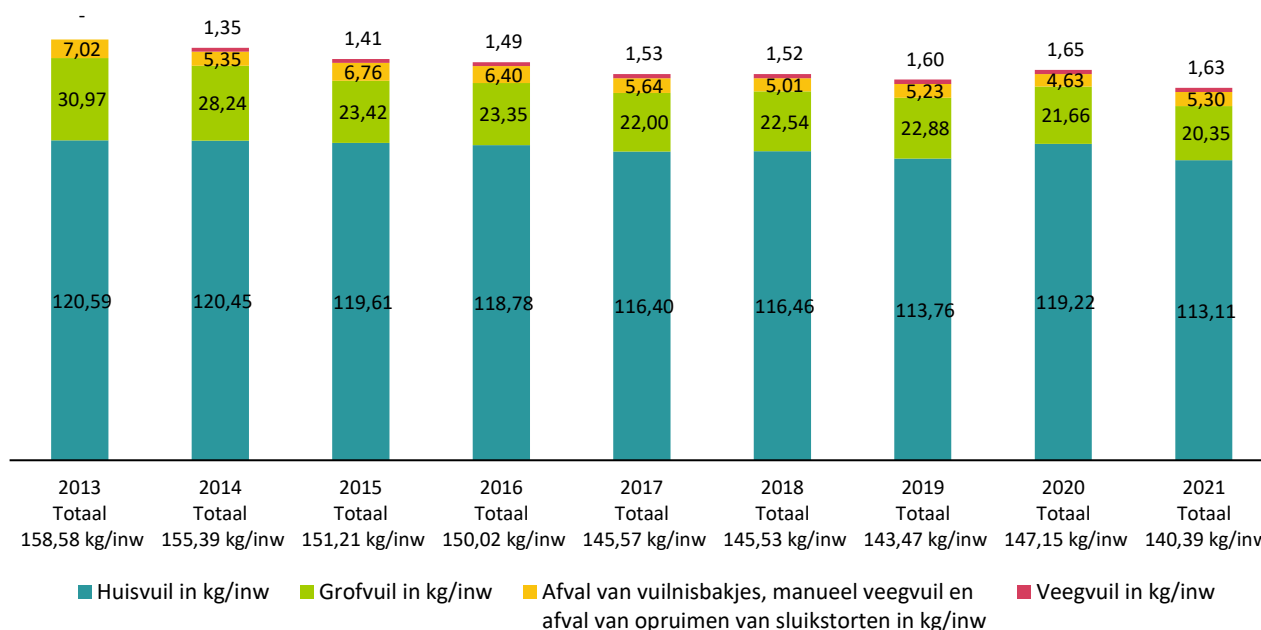
Figuur 11 toont de evolutie van het huishoudelijk restafval ingezameld in Vlaanderen. Deze hoeveelheden zijn ook opgenomen in ton in bijlage 7.1 en in kg per inwoner in bijlage 7.2. In 2021 werd 940.434 ton restafval of 140,39 kg restafval per inwoner opgehaald. Het Vlaams streefcijfer uit het Uitvoeringsplan bedraagt 138 kg per inwoner tegen 2022.

De grootste daling van de hoeveelheid restafval deed zich voor tussen 1995 en 2003 door een sterke toename van de selectieve inzameling (zie figuur 2). Voorafgaand aan 2013 zijn enkel cijfers beschikbaar volgens de oude berekeningsmethode. Deze worden in Figuur 11 niet weergegeven.

Sinds 2013 is de hoeveelheid huishoudelijk restafval blijven dalen. De daling sinds 2013 is voornamelijk te danken aan een daling van het grofvuil en het huisvuil. Volgende maatregelen hebben hiertoe bijgedragen:

- De uitbreiding van de pmd-inzameling naar alle plastic verpakkingen
- De invoer van gft-inzameling in bepaalde gemeenten.
- De aanpassing van tarieven huisvuil en grofvuil. In VLAREMA zijn verplichte minimumtarieven voor de inzameling van grofvuil en huisvuil opgenomen.
- Invoer van gewichtsdufter-systemen, zowel bij de huis-aan-huis inzameling als op de recyclageparken, in bepaalde gemeenten.
- Strengere acceptatievoorwaarden, bijhorende sensibiliseringscampagnes en toezicht op de recyclageparken. Gemeenten verstrengden ook de controle op bedrijfsafval.
- Mobiele (mini)recyclageparken. Door opkomst ervan wordt mogelijk een doelgroep bereikt die voordien niet bereikt werd, waardoor deze groep in verhouding meer selectief en minder restafval aanlevert.
- Selectieve inzameling van matrassen vanaf 2021 op alle recyclageparken.

Enkel in 2020 steeg de inzameling van de hoeveelheid restafval opvallend. Omwille van de coronacrisis en -maatregelen zagen we een sterke stijging van de hoeveelheid huisvuil. Dit is te verklaren door meer thuiswerk, het gebruik van meer wegwerpproducten (mondmaskers, latex handschoenen, doekjes ...) en de tijdelijke sluiting van recyclageparken. In 2021 daalde het restafvalcijfer terug. 261 van de 300 fusiegemeenten hebben in 2021 een lager restafvalcijfer dan in 2020. Het restafvalcijfer per gemeente is besproken in paragraaf 6.1.2.

Figuur 11. Evolutie van de fracties van het huishoudelijk restafval, inclusief vergelijkbaar bedrijfsafval, ingezameld in Vlaanderen (in kg per inwoner) voor de periode 2013-2021.

6.1.2 Restafval per gemeente

Bijlage 7.3 geeft een overzicht van de hoeveelheid restafval per gemeente per jaar tot en met 2021, alsook de doelstelling tegen 2022.

In het Uitvoeringsplan zijn doelstellingen opgenomen voor de hoeveelheid huishoudelijk restafval per gemeente. Elke gemeente mag in 2022 maximaal de hoeveelheid restafval produceren die is toegekend aan de cluster waaronder de gemeente valt. Gemeenten die bij het begin van de planperiode de doelstelling voor hun cluster al bereikten, moeten hun resultaten behouden of verbeteren tijdens de planperiode.

De doelstellingen per cluster in het Uitvoeringsplan zijn herrekend, nadat de nieuwe Belfius-indeling van gemeenten gepubliceerd is in 2018. Op 17 mei 2019 keurde de Vlaamse Regering de voorgestelde wijzigingen aan het Uitvoeringsplan goed, waaronder de herkende restafvaldoelstellingen. Deze doelstellingen per cluster zijn weergegeven in Tabel 6.

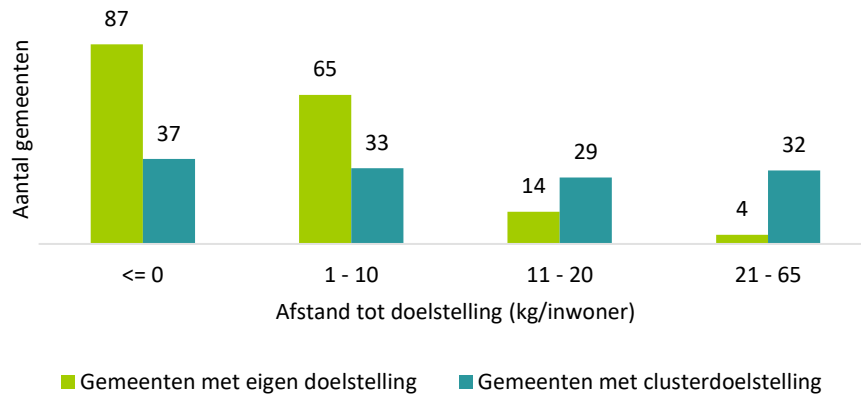
Sinds 1 januari 2019 zijn 15 gemeenten gefusioneerd tot 7 gemeenten. Bij de herrekening bepaalde de OVAM voor de 7 nieuwe fusiegemeenten nieuwe doelstellingen. Ook het restafvalcijfer werd voor de 7 nieuwe gemeenten terug gerekend tot 2013 en weergegeven in Bijlage 7.3.

Sinds deze fusies zijn er nu nog 300 gemeenten in Vlaanderen. Van deze 300 Vlaamse gemeenten behaalden 170 gemeenten de doelstelling voor de cluster waartoe ze behoren al in 2016. Deze fusiegemeenten hebben dus hun eigen restafvalcijfer van 2016 als doel tegen 2022 en moeten dit cijfer behouden of trachten te verbeteren. De andere 130 fusiegemeenten produceerden in 2016 meer restafval dan de doelstelling voor de cluster waartoe ze behoren. Deze fusiegemeenten hebben de clusterdoelstelling uit Tabel 6 als doel tegen 2022.

Tabel 6: Doelstelling per cluster voor het huishoudelijk restafval tegen 2022

Cluster	Doelstelling tegen 2022 in kg/inwoner
Woongemeenten met vergrijzende bevolking (V5)	113
Gemeenten in de stadsrand met hoge inkomens en vergrijzende bevolking (V1), Woongemeenten met hogere inkomens (V3)	122
Woongemeenten met toenemend aantal jongeren (V4), Goed uitgeruste gemeenten en kleine steden met vergrijzende bevolking (V13), Gemeenten in de stadsrand met hogere inkomens en toenemend aantal jongeren (V2)	130
Goed uitgeruste gemeenten en kleine steden met toenemend aantal jongeren (V14), Gemeenten met economische activiteit en vergrijzende bevolking (V10), Landelijke woongemeenten met eerder vergrijzende bevolking (V8)	136
Landbouwgemeenten (V7), Gemeenten en kleine steden met centrumfunctie en economische activiteit (V12),	141
Gemeenten in de stadsrand met economische activiteit en toenemend aantal jongeren (V9), Gemeenten met groter bevolkingsaantal en economische activiteit (V11), Landelijke woongemeenten met hogere inkomens (V6)	152
Grote en regionale steden (V15c en V15b)	159
Grote en regionale steden (V15a)	193
Kustgemeenten (V16)	258

In de gemeenten Halen, Herk-De-Stad, Voeren en Hoegaarden werd in 2021 extra grofvuil ingezameld als gevolg van het noodweer van juli 2021. Deze hoeveelheden zijn in vermindering gebracht in Bijlage 7.3, Tabel 7 en Figuur 12. In alle andere tabellen en figuren in dit rapport zijn deze hoeveelheden wel meegeteld. In het totaal is 240,18 ton grofvuil gemeld met een referentie naar het noodweer van juli 2021.

Figuur 12. Verdeling van de gemeenten over de afstand tot de gemeentelijke restafvaldoelstellingen in kg per inwoner in 2021.

In 2021 behaalden 124 van de 300 Vlaamse gemeenten hun doelstelling. Van de overige 176 gemeenten zitten er nog 98 gemeenten dicht bij hun doelstelling (max. 10 kg/inw.). Dit zijn voornamelijk gemeenten met hun eigen restafvalcijfer van 2016 als doelstelling. Deze gemeenten hebben nog altijd lage restafvalcijfers, maar hebben door een laag restafvalcijfer in 2016 een scherpe doelstelling. Deze scherpe doelstelling is moeilijk te behouden, zeker gezien nu thuiswerken meer voorkomt.

Als geen rekening gehouden wordt met deze eigen scherpere doelstelling, maar alleen met de clusterdoelstelling, dan zijn er 195 gemeenten die het doel voor hun cluster halen in 2021. In 2016 waren dat er 170. Van de 18 gemeenten met eigen doelstelling die meer dan 10 kg/inwoner boven hun doelstelling zitten in 2021 (14+4 in Figuur 12), zijn er 13 die wel het doel van hun cluster halen (resp. 11+2).

De OVAM bezoekt systematisch die gemeenten die nog grote stappen moeten zetten om hun doelstelling te halen. De gemeenten op meer dan 20 kg per inwoner verwijderd van hun doelstelling zitten (of komen) in een visitatietraject. Ook de gemeenten die een serieuze impact of een strengere doelstelling hebben gekregen door de gewijzigde Belfius-clustering worden opgezocht.

Door de vergelijking van de afvalcijfers en het gevoerde beleid (tarifiering, dienstverlening, controle op het recyclagepark ...) met de gemeenten uit dezelfde cluster ontstaat er een discussie en komen mogelijke verbeteringen naar boven. De lokale besturen en de OVAM zoeken samen naar gepaste maatregelen en opportuniteiten. Finaal worden de gekozen maatregelen opgenomen in een actieplan dat het lokale bestuur tijdens de planperiode moet uitvoeren.

6.1.3 Restafval per intercommunale

Om de gemeenten te ondersteunen om hun doelstellingen tegen 2022 te halen, formuleert het Uitvoeringsplan ook een richtwaarde voor het restafval op intercommunaal niveau. Tabel 7 geeft een overzicht van de richtwaarden per intercommunale en de hoeveelheid restafval per inwoner in 2021. De gemeenten die niet onder een intercommunale vallen worden in deze analyse beschouwd als hun eigen intercommunale.

De helft van de intercommunales hebben in 2021 meer restafval dan hun richtwaarde vooropstelt. De intercommunales die het verst verwijderd zijn van hun richtwaarde zijn IVOO, IVBO en Mirom Menen en de gemeenten Sint-Genesius-Rode en Antwerpen.

Tabel 7: Hoeveelheid restafval per intercommunale in 2013-2021 en de richtwaarde tegen 2022

Hoeveelheid restafval (kg/inwoner)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Richtwaarde 2022
AARSCHOT	105	102	83	99	98	100	95	103	90	102
ANTWERPEN	253	266	234	241	238	231	225	226	223	193
ECOWERF	117	113	110	102	93	92	93	98	97*	110
I.VL.A.	149	145	134	133	131	131	134	139	139	133
IBOGEM	181	173	166	160	145	153	147	147	129	141
IDM	135	127	134	137	120	124	122	127	124	125
IGEAN M&V	129	126	128	121	119	120	123	132	118	121
ILVA	123	121	120	121	121	119	117	119	98	121
IMOG	172	174	171	169	155	153	150	157	146	147
INCOVO	171	166	167	166	160	157	157	171	152	137
INTERRAND	202	166	154	160	140	146	131	135	131	130
INTERZA	128	127	126	120	120	120	116	123	110	127
INTRADURA	185	168	162	158	156	158	153	157	149	143
IOK AFVAL	96	96	92	94	92	94	96	102	97	96
IVAGO	180	177	186	171	169	175	177	171	171	175
IVAREM	150	143	139	138	132	131	131	137	131	139
IVBO	227	225	223	207	209	207	203	215	201	169
IVIO	158	151	149	149	146	147	146	156	150	138
IVM	162	158	155	156	153	154	150	149	138	135
IVOO	218	210	198	211	210	217	209	203	204	171
IVVO	174	173	173	171	160	162	164	169	161	164
KNOKKE-HEIST	285	280	278	276	268	266	260	257	274	258

Hoeveelheid restafval (kg/inwoner)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Richtwaarde 2022
LIMBURG.NET	137	132	133	134	130	128	129	136	133*	127
MIROM MENEN	176	167	168	167	166	167	163	165	161	141
MIROM ROESELARE	161	157	158	159	157	159	155	161	155	145
MIWA	170	170	166	171	162	161	132	101	106	145
SINT-GENESIUS-RODE	190	179	161	173	170	160	151	176	176	130
VERKO	145	139	133	134	128	129	123	122	119	131

* Exclusief de hoeveelheid extra grofvuil ingezameld als gevolg van het noodweer van juli 2021

6.2 GELIJKAARDIG BEDRIJFSAFVAL

Volgens het Uitvoeringsplan moet het bedrijfsrestafval met 15% dalen tegen 2022 ten opzichte van 2013, rekening houdend met de tewerkstelling in Vlaanderen. Hiervoor wordt de hoeveelheid bedrijfsrestafval ingezameld door privé-operatoren opgevolgd.

De methodiek om de hoeveelheid gelijkaardig bedrijfsrestafval te bepalen is sinds 2017 gewijzigd. Het grotere aantal bedrijven dat betrokken werd en de ruimere definitie van restafval zorgen ervoor dat de geschatte hoeveelheid niet meer vergelijkbaar is met het cijfer van het referentiejaar 2013. Daarom werd de nulmeting voor 2013 gecorrigeerd op basis van de trend van de hoeveelheid bedrijfsrestafval dat binnenkomt bij de Vlaamse eindverwerkingsinstallaties. Meer bepaald de som van het verbrande hoog- en laagcalorisch bedrijfsafval en de hoeveelheid gestort brandbaar afval uit het rapport 'Tarieven en capaciteiten voor storten en verbranden'⁷. De hoeveelheid bedrijfsrestafval voor 2015 is niet vergelijkbaar met de cijfers voor de andere jaren.

Terwijl de lokale besturen in 2020 meer huishoudelijk restafval inzamelde, produceerde de bedrijven in 2020 6% of 60.000 ton minder bedrijfsrestafval dan in 2019. Deze effecten zijn toe te schrijven aan de coronacrisis en de maatregelen die genomen werden om de crisis te bestrijden zoals de lockdowns en de toename van thuiswerk. In 2021 is de hoeveelheid bedrijfsrestafval verder gedaald tot 871.967 ton. De Interregionale Verpakkingscommissie moet de cijfers voor 2021 nog goedkeuren. De cijfers voor 2021 zijn dus nog niet officieel.

⁷ OVAM (2018). Tarieven en capaciteiten voor storten en verbranden. Actualisatie tot 2017. 37 p.

Tabel 8: Hoeveelheid post-consumer bedrijfsrestafval ingezameld in Vlaanderen

	2013 gecorrigeerd	2017	2018	2019	2020	2021*
Hoeveelheid post-consumer bedrijfsrestafval ingezameld in Vlaanderen (ton)	832.595	917.858	951.903	947.643	886.885	871.967

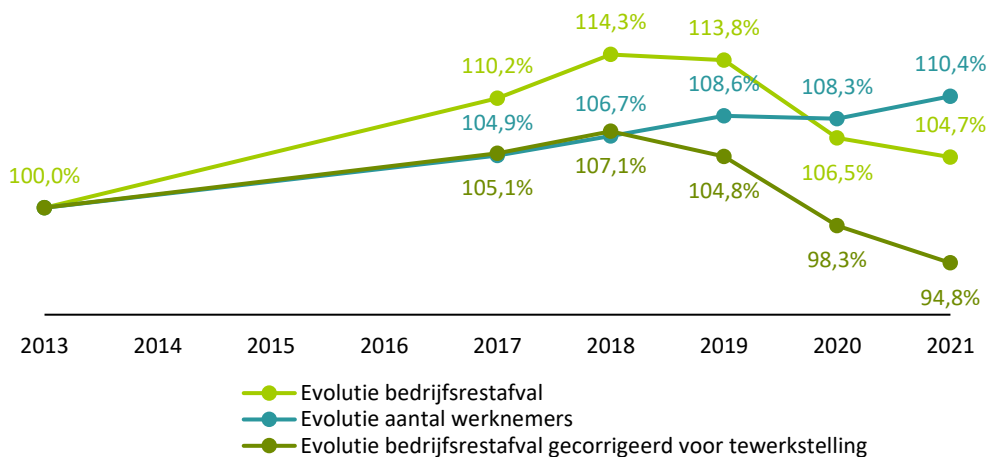
* Voorlopige cijfers voor 2021. De Interregionale Verpakkingscommissie moet de cijfers voor 2021 nog goedkeuren.

Om de doelstelling op te volgen wordt de hoeveelheid bedrijfsrestafval gecorrigeerd voor de groei in de Vlaamse tewerkstelling⁸. Meer tewerkstelling in Vlaanderen resulteert immers in meer bedrijfsrestafval. De tewerkstelling steeg tussen 2013 en 2020 met 8,3%. De cijfers over tewerkstelling in 2021 zijn nog niet beschikbaar. Op basis van de trend tussen 2013 en 2020 verwachten we in 2021 een stijging van de tewerkstelling met 10,4% ten opzichte van 2013.

Het aandeel bedrijfsrestafval in 2021 ten opzichte van 2013 met correctie voor tewerkstelling wordt dan als volgt berekend:

$$(\text{gewicht bedrijfsrestafval})_{2021} * \frac{\text{tewerkstelling}_{2013}}{\text{tewerkstelling}_{2021}}$$

Na correctie voor de groei in de tewerkstelling is er een daling van het bedrijfsafval met 5,2% in 2021 ten opzichte van 2013. In 2022 zou het gecorrigeerd percentage maximaal 85% mogen zijn om de doelstelling uit het uitvoeringsplan te behalen.

Figuur 13: Evolutie van de hoeveelheid bedrijfsrestafval, het aantal werknemers in Vlaanderen en de hoeveelheid bedrijfsrestafval gecorrigeerd voor de groei in de Vlaamse tewerkstelling (referentiejaar 2013 = 100%).

⁸ Nationale Bank van België (2022). Regionale rekeningen per institutionele sector; totaal aantal werknemers in de gehele economie uitgedrukt in aantal personen. stat.nbb.be, geconsulteerd op 21/10/2022

6.3 ZWERFVUIL EN SLUIKSTORTEN

6.3.1 Netheidsindex

Sinds 2013 wordt de Vlaamse **Netheidsindex** berekend. De Vlaamse Netheidsindex is een weergave van de netheid in Vlaanderen op basis van aantal stuks zwerfvuil, de hoeveelheid sluikstort en externe factoren zoals graffiti en vandalisme. De index wordt uitgedrukt als een score op 100, waar 100 'perfect proper' betekent en 0 'oneindig vuil'. Tabel 9 geeft de resultaten van de Netheidsindex voor de jaren 2014 tot en met 2021 weer.

Tabel 9: Evolutie van de scores van de netheidsindex voor alle doelplaatsen in Vlaanderen en de totaalscore voor Vlaanderen voor de periode 2014-2019

Doelplaatsen	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Vershil 2021 - 2014
Afvalverzamel punten	70	71	71	67	57	61	77	66	-04
Openbaar vervoer stopplaatsen	78	82	83	80	70	78	87	78	00
Autosnelwegparkings	76	86	85	66	67	70	72	68	-08*
Openbaar domein	90	89	90	88	84	90	94	94	04
Winkel- en wandelstraten	87	83	87	85	73	87	90	87	00
Woonwijk met ontmoetingsplek	90	89	91	88	84	89	95	92	02
Centrumstraten	86	84	86	84	80	86	92	90	04*
Landelijke wegen	93	94	95	93	91	91	96	95	02
Woonwijk zonder ontmoetingsplek	94	93	93	90	87	92	96	94	00
Hoofdstructuurweg	86	87	88	85	82	86	93	90	04*
Wegen op industrieterreinen	86	89	88	83	81	81	91	86	00
Alle doelplaatsen (Vlaanderen)	84	85	87	82	77	83	89	85	01

* Significante stijging of daling

Het Uitvoeringsplan stelt als doelstelling voorop dat de score van de Netheidsindex voor de 3 slechtste doelplaatsen (nl. autosnelwegparkings, openbare vervoerstopplaatsen en afvalverzamel punten) minimaal zal stijgen met 10% ten opzichte van 2014 en dat de index voor de overige doelplaatsen niet mag verslechteren.

De totale netheidsindex van 2021 blijft nagenoeg gelijk ten opzichte van het referentiejaar 2014. Enkel doelplaats autosnelwegparkings scoort in 2021 nog significant slechter dan 2014. Afvalverzamel punten en stopplaatsen van openbaar vervoer scoren niet beter dan in 2014 en behalen dus ook niet de vooropgestelde 10% stijging. Voor de overige doelplaatsen wordt de doelstelling wel behaald en wordt geen verslechtering opgetekend. Centrumstraten en hoofdstructuurwegen vertonen zelfs een significante verbetering.

6.3.2 Opgeruimd zwerfvuil en sluikestort

Het Uitvoeringsplan stelt als doelstelling voorop dat de totale hoeveelheid zwerfvuil op de grond daalt met 20 gewichtsprocent. De OVAM monitort de opgeruimde hoeveelheid zwerfvuil en sluikestort tweejaarlijks. De meest recente schatting van deze hoeveelheden in Vlaanderen is uitgevoerd in 2022, over het jaar 2021. Tabel 10 toont de resultaten van deze studies voor de periode 2015 t.e.m. 2021.

Tabel 10: Ingeschatte hoeveelheden opgeruimd zwerfvuil, sluikestort en afval uit straatvuilnisbakken voor Vlaanderen voor de periode 2015-2021.

	2015	2017	2019	2021	Evolutie 2015-2021
Opgeruimd zwerfvuil (ton)	20.426	19.916	22.641	18.171	-11,0%
Afval uit straatvuilnisbakken (ton)	7.001	7.526	13.524	11.662	+66,6%
Opgeruimd sluikestort (ton)	22.592	26.789	29.511	28.600	+26,6%

De totale hoeveelheid opgeruimd **zwerfvuil** voor Vlaanderen is in 2021 met bijna 20% gedaald tegenover 2019. Deze daling is echter onvoldoende om de doelstelling t.o.v. 2015 te halen.

Out-of-home afval is de som van de hoeveelheid opgeruimd zwerfvuil en correct gedeponeerd afval in straatvuilnisbakken. In 2021 belandde er proportioneel méér *out-of-home* afval in de straatvuilnisbakken dan in 2015: 26% van het *out-of-home* afval werd correct gedeponeerd in 2015, in 2021 was dit 39%. Tegelijkertijd stijgt, in dezelfde referentieperiode, de opgeruimde hoeveelheid **sluikestort** van 22.592 ton in 2015 tot 28.600 ton in 2021, een stijging van meer dan 25%.

7 BIJLAGEN

7.1 HUISHOUELIJK AFVAL PER FRACTIE VOOR 2013-2021 IN TON VOOR HET VLAAMS GEWEST

Vlaams Gewest Hoeveelheid (ton)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
AEEA	77.121	73.694	71.446	74.886	71.736	70.365	73.649	74.051	74.391
Afvalbanden	1.970	1.687	1.687	1.745	1.815	2.134	2.198	1.834	2.212
Batterijen	2.115	2.055	2.065	2.812	2.305	2.285	2.558	2.588	2.742
Bouw- en sloopafval (totaal)	477.888	430.750	382.153	380.671	342.269	336.024	357.836	338.214	330.134
Dierlijk afval	33	30	8	9	8	8	7	7	6
Geneesmiddelen	344	428	402	400	403	417	393	387	445
Gft	272.035	274.713	256.007	269.328	262.373	254.111	268.691	295.159	312.511
Groenafval	455.687	464.518	420.922	439.297	418.395	418.645	444.969	377.781	398.267
Snoeihout en boomstronken	115.492	108.515	100.452	96.129	93.595	91.080	102.987	84.435	80.140
Tuinafval gemengd	340.195	356.003	320.470	343.168	324.801	327.566	341.982	293.347	318.128
Houtafval	162.208	161.963	161.742	170.879	175.991	186.199	203.859	204.156	193.570
Kga (excl. batterijen & rookdetectoren)	11.639	11.240	11.206	11.404	11.751	12.192	12.947	13.456	12.754
Kunststoffen (excl. pmd)	32.460	33.599	35.489	37.439	39.560	43.294	45.727	47.961	32.649
Matrassen	-	-	-	-	-	-	-	-	2.554
Metalen (excl. pmd)	32.359	31.648	31.136	33.339	33.522	33.287	34.904	35.711	32.094
Papier en karton	452.816	445.065	428.627	425.024	405.396	400.145	391.366	395.853	401.166
Plantaardige oliën en vetten	7.263	6.980	7.168	6.940	6.570	6.378	6.446	7.580	6.172
Pmd	93.915	92.871	92.983	94.626	95.024	97.823	104.041	122.908	153.176
Kunststofverpakkingen en zakken	41.795	41.716	42.650	44.140	44.462	46.119	52.614	59.162	84.053

Vlaams Gewest Hoeveelheid (ton)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Metalen verpakkingen	26.723	25.771	25.639	26.164	26.210	26.823	26.933	30.223	29.993
Drankkartons	10.457	10.325	10.564	10.503	10.234	10.075	9.930	10.907	10.993
Residu	14.939	15.060	14.130	13.819	14.119	14.805	14.564	22.616	28.137
Textielafval	43.864	43.441	44.195	45.695	46.491	46.520	43.956	43.329	44.336
Verpakkingsglas	192.929	193.532	195.483	193.172	191.481	192.716	193.752	209.352	206.286
Wit glas	87.596	86.991	88.362	87.384	87.121	86.186	82.241	86.269	84.881
Gekleurd glas	30.227	30.387	29.176	26.935	24.307	24.659	29.300	31.974	33.263
Glas gemengd	75.107	76.154	77.945	78.852	80.054	81.870	82.212	91.110	88.143
Vlakglas	10.744	10.726	10.197	9.988	9.635	10.063	10.997	10.592	10.355
Totaal selectief ingezameld afval	2.327.392	2.278.939	2.152.915	2.197.653	2.114.726	2.112.605	2.198.297	2.180.919	2.215.820
Grofvuil	198.536	181.952	151.724	152.173	144.160	148.485	151.701	144.073	136.348
Huisvuil	773.080	776.208	774.813	773.946	762.752	767.341	754.117	793.146	757.688
Veegvuil	-	8.705	9.161	9.740	10.037	10.019	10.615	10.945	10.907
Afval van vuilnisbakjes, manueel veegvuil en afval van opruimen van sluikestorten	44.987	34.463	43.812	41.684	36.950	33.031	34.650	30.809	35.491
Totaal restafval	1.016.604	1.001.328	979.510	977.543	953.900	958.875	951.083	978.972	940.434
Totaal huishoudelijk afval	<u>3.343.996</u>	<u>3.280.267</u>	<u>3.132.425</u>	<u>3.175.196</u>	<u>3.068.626</u>	<u>3.071.481</u>	<u>3.149.380</u>	<u>3.159.891</u>	<u>3.156.254</u>

7.2 HUISHOUDELIJK AFVAL PER FRACTIE VOOR 2013-2021 IN KG/INWONER VOOR HET VLAAMS GEWEST

Vlaams Gewest Hoeveelheid (kg/inwoner)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
AEEA	12,03	11,44	11,03	11,49	10,95	10,68	11,11	11,13	11,11
Afvalbanden	0,31	0,26	0,26	0,27	0,28	0,32	0,33	0,28	0,33
Batterijen	0,33	0,32	0,32	0,43	0,35	0,35	0,39	0,39	0,41
Bouw- en sloopafval (totaal)	74,55	66,84	58,99	58,42	52,23	51,00	53,98	50,84	49,28
Dierlijk afval	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Geneesmiddelen	0,05	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07
Gft	42,43	42,63	39,52	41,33	40,04	38,57	40,53	44,36	46,65
Groenafval	71,08	72,08	64,98	67,42	63,85	63,54	67,12	56,78	59,45
Snoeihout en boomstronken	18,02	16,84	15,51	14,75	14,28	13,82	15,54	12,69	11,96
Tuinafval gemengd	53,07	55,24	49,47	52,67	49,57	49,71	51,59	44,09	47,49
Houtafval	25,30	25,13	24,97	26,22	26,86	28,26	30,75	30,69	28,90
Kga (excl. batterijen & rookdetectoren)	1,82	1,74	1,73	1,75	1,79	1,85	1,95	2,02	1,90
Kunststoffen (excl. pmd)	5,06	5,21	5,48	5,75	6,04	6,57	6,90	7,21	4,87
Matrassen	-	-	-	-	-	-	-	-	0,38
Metalen (excl. pmd)	5,05	4,91	4,81	5,12	5,12	5,05	5,27	5,37	4,79
Papier en karton	70,63	69,07	66,17	65,23	61,86	60,73	59,04	59,50	59,89
Plant aardige oliën en vetten	1,13	1,08	1,11	1,07	1,00	0,97	0,97	1,14	0,92
Pmd	14,65	14,41	14,35	14,52	14,50	14,85	15,69	18,47	22,87
Kunststofverpakkingen en zakken	6,52	6,47	6,58	6,77	6,79	7,00	7,94	8,89	12,55
Metalen verpakkingen	4,17	4,00	3,96	4,02	4,00	4,07	4,06	4,54	4,48
Drankkartons	1,63	1,60	1,63	1,61	1,56	1,53	1,50	1,64	1,64
Residu	2,33	2,34	2,18	2,12	2,15	2,25	2,20	3,40	4,20
Textiel	6,84	6,74	6,82	7,01	7,09	7,06	6,63	6,51	6,62
Verpakkingsglas	30,09	30,03	30,18	29,65	29,22	29,25	29,23	31,47	30,79

Vlaams Gewest Hoeveelheid (kg/inwoner)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wit glas	13,66	13,50	13,64	13,41	13,29	13,08	12,41	12,97	12,67
Gekleurd glas	4,72	4,72	4,50	4,13	3,71	3,74	4,42	4,81	4,97
Glas gemengd	11,72	11,82	12,03	12,10	12,22	12,43	12,40	13,69	13,16
Vlagglas	1,68	1,66	1,57	1,53	1,47	1,53	1,66	1,59	1,55
Totaal selectief ingezameld afval	363,05	353,65	332,35	337,27	322,71	320,62	331,61	327,81	330,77
Grofvuil	30,97	28,24	23,42	23,35	22,00	22,54	22,88	21,66	20,35
Huisvuil	120,59	120,45	119,61	118,78	116,40	116,46	113,76	119,22	113,11
Veegvuil	-	1,35	1,41	1,49	1,53	1,52	1,60	1,65	1,63
Afval van vuilnisbakjes, manueel veegvuil en afval van opruimen van sluikestorten	7,02	5,35	6,76	6,40	5,64	5,01	5,23	4,63	5,30
Totaal restafval	158,58	155,39	151,21	150,02	145,57	145,53	143,47	147,15	140,39
Totaal huishoudelijk afval	<u>521,63</u>	<u>509,03</u>	<u>483,56</u>	<u>487,29</u>	<u>468,28</u>	<u>466,15</u>	<u>475,08</u>	<u>474,95</u>	<u>471,16</u>

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal inwoners Vlaams Gewest ¹	6.410.705	6.444.127	6.477.804	6.516.011	6.552.967	6.589.069	6.629.143	6.653.062	6.698.876

¹ FOD Economie (2022). Bevolking naar woonplaats, nationaliteit, burgerlijke staat, leeftijd en geslacht. bestat.economie.fgov.be/bestat/ geconsulteerd op 8/11/2022. Voor elk jaar wordt het aantal inwoners genomen op 1 januari van het volgende jaar (bijvoorbeeld voor 2021 is dit het aantal inwoners op 1 januari 2022).

7.3 HUISHOUDELIJK RESTAFVAL EN DOELSTELLING PER GEMEENTE VOOR 2013-2021

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
AALST	123	126	125	130	128	127	125	125	112	130	-18
AALTER	164	162	157	149	147	148	145	147	144	149	-5
AARSCHOT	105	102	83	99	98	100	95	103	90	99	-9
AARTSELAAR	141	144	143	139	141	143	140	156	105	136	-31
AFFLIGEM	190	113	109	110	109	114	110	110	88	110	-22
ALKEN	80	84	88	90	90	93	96	99	97	90	7
ALVERINGEM	120	125	124	131	129	134	145	137	127	131	-4
ANTWERPEN	253	266	234	241	238	231	225	226	223	193	30
ANZEGEM	155	159	161	161	157	149	153	161	139	136	3
ARDOOIE	150	151	144	142	140	143	138	147	142	141	1
ARENDONK	79	74	77	81	83	86	90	91	90	81	9
AS	150	130	129	130	126	127	129	144	139	113	26
ASSE	192	197	199	201	207	189	182	183	169	152	17
ASSENEDE	160	160	163	164	160	162	161	161	140	136	4
AVELGEM	185	183	187	161	159	166	165	174	171	130	41
BAARLE-HERTOG	105	103	104	107	107	110	125	122	121	107	14
BALEN	87	84	86	90	90	92	94	102	98	90	8
BEERNEM	168	165	166	161	162	160	161	185	176	136	40
BEERSE	80	84	85	88	87	88	91	98	91	88	3
BEERSEL	184	170	152	150	150	153	151	164	151	150	1
BEGIJNENDIJK	104	103	102	102	91	92	97	105	90	102	-12
BEKKEVOORT	96	91	92	91	82	87	91	94	96	91	5
BERINGEN	144	150	158	131	121	123	126	138	134	131	3

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
BERLAAR	126	119	121	119	117	114	113	119	118	113	5
BERLARE	138	131	118	117	119	117	109	107	108	117	-9
BERTEM	102	96	94	91	86	84	84	90	91	91	0
BEVER	174	161	135	135	129	136	139	121	113	135	-22
BEVEREN	179	171	162	160	141	152	147	147	138	141	-3
BIERBEEK	103	100	99	98	98	96	98	98	101	98	3
BILZEN	129	122	138	128	128	120	120	134	130	128	2
BLANKENBERGE	337	329	334	329	315	322	316	275	274	258	16
BOCHOLT	116	125	113	111	109	119	126	132	127	111	16
BOECHOUT	107	109	119	112	114	121	121	131	122	112	10
BONHEIDEN	115	116	113	107	100	99	97	107	100	107	-7
BOOM	163	155	144	139	132	127	133	151	149	136	13
BOORTMEERBEEK	101	92	92	90	79	79	83	91	89	90	-1
BORGLOON	102	102	105	108	107	105	107	116	109	108	1
BORNEM	178	153	146	135	133	136	135	140	137	135	2
BORSBEEK	123	120	121	119	125	121	128	140	132	119	13
BOUTERSEM	112	100	107	105	91	88	89	95	95	105	-10
BRAKEL	140	140	127	128	128	131	137	145	141	128	13
BRASSCHAAT	140	139	149	150	145	139	147	157	143	122	21
BRECHT	111	114	118	112	94	101	102	108	103	112	-9
BREDENE	208	191	189	190	191	193	186	190	186	190	-4
BREE	161	123	116	118	115	116	119	122	119	118	1
BRUGGE	230	229	229	206	211	206	199	220	211	159	52
BUGGENHOUT	181	138	140	144	130	135	126	123	129	122	7
DAMME	193	190	188	183	185	185	190	178	120	152	-32
DE HAAN	356	350	334	308	314	310	297	299	242	258	-16

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
DE PANNE	273	267	265	254	263	257	259	263	260	254	6
DE PINTE	169	163	156	153	153	148	143	129	112	122	-10
DEERLIJK	154	158	156	156	154	149	146	156	146	136	10
DEINZE	160	156	156	155	152	150	152	147	143	141	2
DENDERLEEUEW	117	122	123	123	123	125	121	122	100	123	-23
DENDERMONDE	150	146	142	145	126	124	116	119	114	141	-27
DENTERGEM	152	155	148	140	136	138	136	150	144	136	8
DESSEL	85	86	86	89	92	92	101	104	98	89	9
DESTELBERGEN	146	145	140	138	139	137	147	127	124	122	2
DIEPENBEEK	117	108	102	103	103	96	104	101	106	103	3
DIEST	155	153	155	159	157	166	159	164	163	141	22
DIKSMUIDE	139	141	141	141	143	146	143	155	149	141	8
DILBEEK	137	142	146	137	139	149	144	150	147	137	10
DILSEN-STOKKEM	166	165	170	170	159	161	170	181	172	130	42
DROGENBOS	168	174	158	159	155	146	147	151	141	152	-11
DUFFEL	118	119	114	115	108	104	105	112	111	115	-4
EDEGEM	149	148	149	96	98	96	94	99	87	96	-9
EEKLO	200	199	190	191	184	189	190	184	161	141	20
ERPE-MERE	111	107	109	110	111	113	110	112	89	110	-21
ESSEN	109	111	114	104	105	110	116	123	112	104	8
EVERGEM	166	168	164	167	165	166	156	154	128	130	-2
GALMAARDEN	125	126	126	125	128	126	121	125	91	125	-34
GAVERE	172	167	164	172	158	159	156	163	157	152	5
GEEL	85	95	86	96	91	92	93	102	95	96	-1
GEETBETS	108	95	90	94	85	91	93	102	126	94	32
GENK	142	133	122	131	137	131	126	128	122	131	-9

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
GENT	182	179	189	174	171	178	179	174	175	174	1
GERAARDSBERGEN	119	124	127	128	128	129	125	125	101	128	-27
GINGELOM	105	102	108	103	104	109	107	118	112	103	9
GISTEL	181	174	167	164	168	170	175	173	170	136	34
GLABBEEK	97	95	103	98	93	77	83	96	90	98	-8
GOOIK	161	140	142	148	143	153	146	157	145	148	-3
GRIMBERGEN	184	180	174	174	168	166	159	145	147	152	-5
GROBBENDONK	92	80	85	91	88	88	90	101	95	91	4
HAACHT	95	91	96	86	80	82	75	85	84	86	-2
HAALTERT	113	110	111	112	110	111	110	113	88	112	-24
HALEN	142	136	136	140	130	138	132	142	143*	130	13
HALLE	186	152	149	159	149	153	160	164	157	152	5
HAM	122	115	120	125	126	117	122	132	126	125	1
HAMME	160	162	145	146	148	150	133	128	124	136	-12
HAMONT-ACHEL	137	130	137	139	130	135	133	141	136	136	0
HARELBEKE	144	143	146	146	148	142	138	157	150	141	9
HASSELT	141	130	122	123	119	120	118	120	118	123	-5
HECHTEL-EKSEL	113	103	105	104	108	103	109	121	120	104	16
HEERS	153	141	144	146	144	152	160	164	136	130	6
HEIST-OP-DEN-BERG	82	81	82	82	82	83	88	93	90	82	8
HEMIKSEM	137	150	150	145	146	151	155	172	167	136	31
HERENT	112	108	90	83	86	77	76	83	80	83	-3
HERENTALS	89	88	86	89	89	95	106	103	93	89	4
HERENTHOUT	86	83	86	89	90	87	95	102	98	89	9
HERK-DE-STAD	136	134	137	137	133	128	132	146	142*	122	20
HERNE	210	187	196	178	174	170	168	183	166	152	14

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
HERSELT	124	111	95	95	94	95	98	107	77	95	-18
HERSTAPPE	79	75	71	77	112	108	137	114	123	77	46
HERZELE	105	105	105	106	108	108	106	106	87	106	-19
HEUSDEN-ZOLDER	128	126	124	132	132	129	137	145	144	132	12
HEUVELLAND	114	118	124	129	126	134	134	142	133	129	4
HOEGAARDEN	95	100	92	86	84	85	95	97	94*	86	8
HOEILAART	228	179	168	172	155	151	151	139	143	130	13
HOESEL	110	116	118	111	108	108	111	111	102	111	-9
HOLSBEK	108	96	109	97	84	81	83	91	89	97	-8
HOOGLEDE	158	145	156	156	159	163	158	159	154	141	13
HOOGSTRATEN	86	86	89	91	89	91	97	101	94	91	3
HOREBEKE	150	80	80	79	77	79	81	88	89	79	10
HOUTHALEN-HELCHTEREN	150	151	160	169	157	129	133	143	145	152	-7
HOUTHULST	146	146	150	150	151	151	149	158	148	136	12
HOVE	113	114	121	101	97	98	103	104	97	101	-4
HULDENBERG	113	109	109	82	70	71	71	78	79	82	-3
HULSHOUT	93	92	88	87	83	82	84	92	87	87	0
ICHTEGEM	168	169	194	166	185	188	179	189	186	136	50
IEPER	123	130	130	128	127	128	130	136	131	128	3
INGELMUNSTER	164	159	154	156	153	153	151	164	153	136	17
IZEGEM	167	157	155	160	155	153	154	159	157	141	16
JABBEKE	179	172	172	169	172	172	174	183	176	152	24
KALMTHOUT	117	120	121	121	122	129	126	133	120	121	-1
KAMPENHOUT	126	121	121	122	121	117	120	124	104	122	-18
KAPELLEN	147	136	137	136	132	137	139	150	135	122	13
KAPELLE-OP-DEN-BOS	172	166	159	151	152	151	151	169	155	122	33

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
KAPRIJKE	155	144	152	150	149	149	147	147	140	136	4
KASTERLEE	107	105	104	103	101	102	107	109	110	103	7
KEERBERGEN	99	98	102	104	100	92	95	104	99	104	-5
KINROOI	119	110	114	119	119	121	128	142	134	119	15
KLUISBERGEN	107	129	112	109	109	112	105	112	89	109	-20
KNOKKE-HEIST	285	280	278	276	268	266	260	257	274	258	16
KOEKELARE	184	177	177	176	176	174	171	172	166	136	30
KOKSIJDE	246	241	242	243	215	210	211	219	210	243	-33
KONTICH	130	131	134	134	132	133	130	142	131	134	-3
KORTEMARK	162	153	154	157	156	157	155	165	159	141	18
KORTENAKEN	108	116	113	105	78	78	86	96	101	105	-4
KORTENBERG	91	84	87	83	78	81	80	87	89	83	6
KORTESSEM	113	100	106	113	98	109	110	100	90	113	-23
KORTRIJK	195	195	192	192	153	150	147	154	144	159	-15
KRAAINEM	121	119	124	117	116	116	109	115	105	117	-12
KRUIBEKE	185	178	170	162	152	158	146	147	95	130	-35
KRUISEM	160	158	132	137	132	134	136	124	113	137	-24
KUURNE	163	166	167	165	157	152	150	159	154	141	13
LAAKDAL	107	113	88	92	93	94	97	105	98	92	6
LAARNE	133	123	113	118	113	123	144	125	118	118	0
LANAKEN	163	162	151	160	166	160	166	176	160	130	30
LANDEN	128	120	110	104	82	80	82	88	89	104	-15
LANGEMARK-POELKAPELLE	143	138	137	139	139	143	137	145	141	139	2
LEBBEKE	144	140	135	128	128	129	126	128	127	128	-1
LEDE	111	114	109	110	111	111	114	110	86	110	-24
LEDEGEM	139	132	137	135	133	134	133	146	145	135	10

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
LENDELEDE	154	164	152	149	142	153	146	163	155	136	19
LENNIK	197	194	207	174	144	129	118	124	121	152	-31
LEOPOLDSBURG	139	133	130	135	132	135	143	126	120	135	-15
LEUVEN	137	130	127	124	109	108	106	109	108	124	-16
LICHTERVELDE	148	157	154	155	154	155	171	160	153	141	12
LIEDEKERKE	124	126	119	128	124	123	123	120	97	128	-31
LIER	142	133	134	141	118	116	117	125	130	141	-11
LIERDE	132	136	136	136	128	126	127	153	150	130	20
LIEVEGEM	176	163	157	158	155	155	153	156	150	113	37
LILLE	121	121	124	124	124	130	121	126	87	113	-26
LINKEBEEK	190	179	180	174	176	170	165	175	163	130	33
LINT	131	138	120	105	103	105	105	118	105	105	0
LINTER	96	94	97	89	82	89	93	94	92	89	3
LOCHRISTI	108	109	110	113	113	116	114	116	113	113	0
LOKEREN	170	148	163	164	121	125	121	125	122	141	-19
LOMMEL	133	128	129	137	135	128	129	139	142	137	5
LONDERZEEL	145	151	153	155	152	156	156	174	147	122	25
LO-RENINGE	109	111	106	107	109	116	117	118	111	107	4
LUBBEEK	82	84	84	82	77	75	77	83	82	82	0
LUMMEN	122	120	118	123	121	121	117	126	125	123	2
MAARKEDAL	119	123	126	108	115	114	124	124	126	108	18
MAASEIK	129	127	127	133	130	125	126	137	133	130	3
MAASMECHELEN	172	154	166	172	166	167	169	181	175	130	45
MACHELEN	176	162	166	163	165	168	168	177	151	152	-1
MALDEGEM	155	143	142	146	144	148	143	150	143	136	7
MALLE	111	110	109	113	116	113	110	119	112	113	-1

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
MECHELEN	171	168	163	161	157	156	155	159	152	159	-7
MEERHOUT	101	94	96	93	93	96	100	106	101	93	8
MEISE	161	153	159	174	162	154	150	163	146	122	24
MELLE	120	115	108	112	118	119	114	111	110	112	-2
MENEN	186	179	178	180	176	176	174	171	168	136	32
MERCHTEM	155	172	153	140	142	144	150	155	147	122	25
MERELBEKE	133	134	134	134	134	133	128	124	114	130	-16
MERKSPLAS	78	83	83	88	87	93	94	102	93	88	5
MESEN	131	137	140	133	138	132	150	148	156	130	26
MEULEBEKE	156	145	146	143	144	147	142	154	149	141	8
MIDDELKERKE	324	283	274	286	279	287	276	259	262	258	4
MOERBEKE	110	110	111	118	115	122	119	123	111	118	-7
MOL	105	96	100	100	98	100	100	108	101	100	1
MOORSLEDE	159	144	148	152	146	147	144	153	152	141	11
MORTSEL	148	146	146	147	146	147	148	153	106	147	-41
NAZARETH	155	137	127	130	131	135	126	124	122	130	-8
NIEL	109	114	141	126	111	111	118	130	123	126	-3
NIEUWERKERKEN	133	104	101	93	93	97	100	111	105	93	12
NIEUWPOORT	385	345	340	331	246	258	267	265	270	258	12
NIJLEN	90	89	91	93	92	91	93	100	97	93	4
NINOVE	123	123	116	118	118	118	116	122	95	118	-23
OLEN	91	90	94	94	92	90	93	103	96	94	2
OOSTENDE	213	212	188	218	214	224	213	203	206	159	47
OOSTERZELE	161	144	144	142	141	112	109	113	105	142	-37
OOSTKAMP	176	173	167	158	160	160	162	184	171	152	19
OOSTROZEBEKE	167	157	156	152	152	150	149	167	152	136	16

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
OPWIJK	206	180	142	140	146	142	138	136	124	122	2
OUDENAARDE	167	168	142	144	143	145	146	148	145	141	4
OUDENBURG	178	181	171	170	170	175	170	176	177	136	41
OUD-HEVERLEE	115	127	130	79	76	77	76	81	81	79	2
OUDSBERGEN	142	135	124	126	122	121	125	132	128	126	2
OUD-TURNHOUT	107	106	104	104	104	107	102	110	140	104	36
OVERIJSE	196	157	146	153	135	137	124	135	130	130	0
PEER	123	123	117	115	112	115	115	140	135	115	20
PELT	124	121	125	126	122	120	126	138	132	126	6
PEPINGEN	189	194	207	154	140	147	141	153	150	152	-2
PITTEM	141	146	142	137	137	137	142	153	146	137	9
POPERINGE	107	114	116	115	115	115	120	126	108	115	-7
PUTTE	102	99	93	97	96	95	93	99	99	97	2
PUURS-SINT-AMANDS	172	148	146	143	141	144	146	155	121	143	-22
RANST	120	110	107	110	109	108	109	124	97	110	-13
RAVELS	88	86	89	87	84	88	91	99	93	87	6
RETIE	83	88	88	92	67	70	73	85	77	92	-15
RIEMST	140	159	150	117	119	121	119	126	119	113	6
RIJKEVORSEL	73	76	74	76	77	80	81	87	90	76	14
ROESELARE	172	170	169	172	168	168	163	169	165	159	6
RONSE	147	142	139	135	131	127	132	130	134	135	-1
ROOSDAAL	182	192	184	200	207	243	140	142	130	122	8
ROTSELAAR	96	96	94	89	79	78	80	87	85	89	-4
RUISELEDE	139	129	135	134	133	135	130	145	132	134	-2
RUMST	128	124	134	134	136	141	141	153	99	122	-23
SCHELLE	110	113	119	119	116	116	116	128	121	119	2

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
SCHERPENHEUVEL-ZICHEM	106	105	110	81	73	78	82	87	87	81	6
SCHILDE	153	152	155	111	110	115	117	128	117	111	6
SCHOTEN	122	113	115	117	115	120	122	127	127	117	10
SINT-GENESIUS-RODE	190	179	161	173	170	160	151	176	176	130	46
SINT-GILLIS-WAAS	151	151	149	149	144	144	114	98	101	130	-29
SINT-KATELIJNE-WAVER	141	144	142	138	135	138	137	145	128	138	-10
SINT-LAUREINS	159	156	158	160	158	162	158	153	138	136	2
SINT-LIEVENS-HOUTEM	105	104	107	107	107	106	103	105	87	107	-20
SINT-MARTENS-LATEM	154	154	159	162	157	160	152	159	145	122	23
SINT-NIKLAAS	178	180	175	187	173	172	131	99	111	159	-48
SINT-PIETERS-LEEUV	228	167	167	150	141	156	157	166	158	150	8
SINT-TRUIDEN	144	147	151	153	147	133	139	132	128	141	-13
SPIERE-HELKIJN	158	158	177	173	164	174	168	178	148	141	7
STABROEK	155	136	122	104	108	111	114	124	117	104	13
STADEN	153	140	144	142	142	146	140	151	145	141	4
STEENOKKERZEEL	130	128	130	118	111	114	116	122	111	118	-7
STEKENE	155	163	157	151	146	148	126	102	107	113	-6
TEMSE	173	168	163	162	160	158	155	104	100	136	-36
TERNAT	242	129	128	130	126	124	132	129	122	122	0
TERVUREN	197	169	157	163	138	153	128	133	127	130	-3
TESSENDERLO	161	160	165	171	144	127	123	135	134	136	-2
TIELT	168	154	149	151	148	149	153	159	152	141	11
TIELT-WINGE	125	106	111	99	87	92	90	84	84	99	-15
TIENEN	173	167	142	134	125	124	126	136	133	134	-1
TONGEREN	125	121	129	129	118	123	126	136	136	129	7
TORHOUT	168	168	160	161	160	159	159	161	153	130	23

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
TREMELO	93	94	94	90	84	83	85	97	91	90	1
TURNHOUT	135	147	113	105	105	109	102	112	109	105	4
VEURNE	155	153	151	150	143	144	141	147	121	141	-20
VILVOORDE	188	182	179	173	165	163	159	177	161	152	9
VLETEREN	123	119	118	120	120	122	132	127	120	120	0
VOEREN	152	151	142	145	138	154	145	135	181*	136	45
VORSELAAR	92	90	93	97	92	97	95	90	98	97	1
VOSSELAAR	93	92	91	92	95	94	99	103	100	92	8
WAASMUNSTER	161	152	151	150	144	144	117	106	102	150	-48
WACHTEBEKE	116	117	122	124	122	127	128	138	129	124	5
WAREGEM	164	163	167	160	159	153	153	159	152	141	11
WELLEN	92	85	90	115	90	90	83	112	100	113	-13
WEMMEL	174	167	149	139	142	143	141	156	147	130	17
WERVIK	174	165	167	164	164	167	163	167	160	130	30
WESTERLO	86	86	87	94	90	94	93	97	92	94	-2
WETTEREN	131	131	130	133	131	130	126	126	122	133	-11
WEVELGEM	167	156	159	157	155	157	153	156	154	152	2
WEZEMBEEK-OPPEM	110	119	114	113	115	112	110	116	106	113	-7
WICHELEN	131	129	128	124	123	133	126	122	117	113	4
WIELSBEKE	172	172	170	166	161	150	148	157	145	136	9
WIJNEGEM	136	122	122	100	99	98	100	112	99	100	-1
WILLEBROEK	136	129	125	122	117	119	120	129	132	122	10
WINGENE	145	149	145	148	143	148	142	148	140	141	-1
WOMMELGEM	133	133	136	136	134	136	136	149	148	136	12
WORTEGEM-PETEGEM	125	114	110	103	114	115	108	135	133	103	30
WUUSTWEZEL	98	95	100	82	94	92	96	101	97	82	15

Gemeente	Restafval kg/inw. 2013	Restafval kg/inw. 2014	Restafval kg/inw. 2015	Restafval kg/inw. 2016	Restafval kg/inw. 2017	Restafval kg/inw. 2018	Restafval kg/inw. 2019	Restafval kg/inw. 2020	Restafval kg/inw. 2021	Doel kg/inw. 2022	Afstand doel kg/inw.
ZANDHOVEN	120	117	119	126	125	125	130	137	130	126	4
ZAVENTEM	139	135	132	125	126	128	121	128	115	125	-10
ZEDELGEM	184	185	179	170	168	167	170	184	172	152	20
ZELE	113	113	114	117	117	121	120	128	127	117	10
ZELZATE	128	130	134	137	135	140	139	146	146	136	10
ZEMST	164	163	161	160	155	142	153	162	145	122	23
ZOERSEL	105	104	109	104	104	102	105	109	101	104	-3
ZONHOVEN	132	129	142	142	139	136	129	142	138	122	16
ZONNEBEKE	147	142	145	144	141	147	141	148	144	141	3
ZOTTEGEM	130	121	123	124	116	116	112	118	91	124	-33
ZOUTLEEUW	111	107	109	99	87	91	99	96	96	99	-3
ZUIENKERKE	195	189	180	168	166	171	168	175	179	152	27
ZULTE	141	149	145	150	142	144	139	139	132	141	-9
ZUTENDAAL	120	119	118	122	123	119	128	122	120	113	7
ZWALM	154	138	140	145	140	139	142	140	141	145	-4
ZWEVEGEM	170	177	161	167	165	177	174	171	147	152	-5
ZWIJNDRECHT	180	175	171	158	150	153	149	148	135	152	-17

* Exclusief de hoeveelheid extra grofvuil ingezameld als gevolg van het noodweer van juli 2021